

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonima pt. editura ziarului Aradii Közlöny. Inreg. in Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1-1938. Trb. Arad.

ARAD, ANUL 54, No. 217.

1939. szeptember 24., vasárnap.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Ma temeti az ország Armand Calinescu volt miniszterelnököt

Curtea de Argesben helyezik örök nyugalomra a meggyilkolt államférfi földi maradványait — A gyászszertartás lefolyásának programja — A belügyminiszter intézkedései

Aradváros gyásza

Bucuresti. A külföldi kormányok elnökkel résztvesznek az országot ért mély gyászban. Számos távirat érkezett a miniszterelnökhöz és a külügyminiszterhez. Tegnap az Ateneul Roman oszlopcsarnokában felállított katalok előtt rótták le gyászát a főváros közönsége. Végelethetetlen csoportokban várakoztak az emberek a késő éjjeli órákig, hogy kegyeletüket leróják a miniszterelnök emlékének. Délután a hegyivadász ezred törzstisztjei álltak díszőrséget a koporsó mellett, később pedig a nemzetőri gárda tagjai és a belügyminisztérium tisztviselői váltották fel őket. A lelkesek megszakítás nélkül imádkoztak a koporsó mellett. Őfelsége II. Carol király gladioluszokból készített gyönyörű koszorút küldött. A román kormány tagjai kivül koszorukat küldtek a Banca Nationala, a rádiótársaság, a tőzsde stb. A Gheorghe Lazar liceum hetedik osztályú tanulói által küldött koszorú szallagján a következők olvashatók: „A Gh. Lazar liceum hetedik osztályú tanulóit és Barbu Calinescu osztálytársait, az elhunyt államférfinak.”

Pénteken késő éjszaka nyitva maradtak az Ateneul kapui, míg egész éjjel díszőrség állt a katalok mellett és a lelkesek imádkoztak. Dr. Minovici orvosánál tegnap készítette el Calinescu Armand halotti maszkját. Az elhunyt lakásán megjelentek a közélet előkelőségei, hogy részvételüket tolmácsolják. Ott volt ILASIEVICI tábornok, a királyi ház minisztere, VAIDAVOEVOV, TATARESCU, VAITOIANU tábornok, PRESAN marsall királyi tanácsosok, a kormány tagjai, a diplomáciai testület tagjai és számos magas méltóság viselője. Az ország minden részéből a részvételtáviratok özöne érkezett Calinescu özvegyéhez és a miniszterelnökséghez.

A nemzetvédelmi miniszter elrendelte, hogy a hadsereg tisztjei, altisztjei és a legénysége, szeptember 24-én estig halkarikon gyászszallagot viseljenek Calinescu miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter halála alkalmából.

A Mihai Viteazul-rend gyászülése

A Mihai Viteazul rend lovagjai szombaton délután 6 órakor lerótták kegyeletüket Calinescu miniszterelnök iránt, aki élete utolsó pillanatáig teljesítette kötelességét.

Az igazságügyi palotában gyászülést tartottak. A semmitűszék teljes ülésén Andrei RADULESCU főelnök mondott beszédet és az alias gyilkosság részleteinek elmondása után dicsőítette Calinescut, a nagy államférfit. A bucuresti-i felelőbírói bíróság Radu PASCU elnökletével, a törvényszék pedig TEODORESCU Vasile elnökle mellett fejezte ki sajnálatát és fájdalmát az országot ért nagy veszteség miatt.

Radu Androne rendőrtisztviselő, aki éveken keresztül teljesített szolgálatot Calinescu miniszterelnök mellett és életét áldozta fel érte, 1902-ben született és szombaton délután 3 órakor temették el nagy pompával a Balaneanu temetőben.

Az egyetemi fakultások közleménye

A közoktatásügyi minisztérium közleménye: A bucuresti-i egyetem fakultásának tanárai Calinescu Armand miniszterelnök ellen elkövetett alias merényletrel kapcsolatban tudomásul vették, hogy a merénylet

elkövetői között az orvosi fakultás egyik diákja is szerepel. Elhatározták, hogy ennek nevét az összes anyakönyvekből és egyetemi regiszterekből törlik, hogy soha

ne szerepelhessen többé neve az egyetem többi diákjainak neve mellett. Az orvosi egyetem tanárai mély részvétüknek adnak kifejezést az államférfi halála miatt, aki mint hős, az ország érdekeinek védelmében esett el posztján.

Kisebbségi részvételtáviratok

Silviu Dragomir kisebbségi miniszter az alábbi táviratot vette kézhez:

— „A legnagyobb méltatlankodással és felháborodással vettük tudomásul Armand Calinescu volt miniszterelnök tragikus halálát. A lengyel kisebbség nevében biztosítjuk legmélyebb részvétünköt, mellyel az ország gyászában esztözünk.

CARCAVSKI szenátor.

A zsidó kisebbség részéről a következő távirat érkezett:

— „Az ország egész zsidó lakossága lelke mélyéből fájlalja azt a pótolhatatlan veszteséget, amely a hazát érte, amikor egyik legjobb fia, az illusztris állampolgár és államférfi, Armand Calinescu miniszterelnök tragikus módon elhunyt. Szíveskedjék a magas kormánynak nevében kifejezni mély fájdalmunkat és együttérzésünket, amelyet úgy a magam, mint a zsidó lakosság nevében kifejezünk.

FISCHER TIVADAR.

A Népközösségek részvéte

A Romániai Magyar Népközösség kiadottságának részvét-látogatásáról legutóbbi számunkban, „Legújabb” oldalunkon számoltunk be külön cikkben. A romániai német népközösség kiadottsága PETER Anton, az FRN felső tanácsának tagja és a népközösség elnökének helyettese, Hans KAUFMES, az FRN főtanácsának tagja és Peter ULAURUS, a német népközösség titkárának vezetésével szombaton megjelent Silviu Dragomir kisebbségi miniszter előtt. A kiadottság kifejezte őszinte és mély fájdalmát és a német kisebbség felháborodását az alias bűntény felett, amelynek Armand Calinescu volt miniszterelnök esett áldozatul. Kérték, hogy tolmácsolja a kormánynak a német kisebbség mély gyászát és hangsúlyozták, hogy Armand Calinescu mindenkor megértéssel viseltetett a német kisebbségekkel szemben.

Armand Calinescu a ravatalon

A szombati nap folyamán tízezerszámra vonult el a közönség Calinescu Armand ravatala előtt. A ravatal négy sarkánál magasrangú katonatisztek álltak díszőrséget és ugyancsak díszőrségre jelentkeztek a Nemzeti Ujjászületés Frontjának magasrangú tagjai.

Délelőtt tízenegy órakor a ravatalhoz érkeztek az elhunyt családjának tagjai, akik felkínudvért

Imádkoztak. Koszorút küldtek a volt miniszterelnök ravatalára az Uralkodó, a jugoszláv hadsereg, a német követség, a román kormány, a szenátus a Nemzeti Ujjászületés Frontja, a Gheorghe Lazar-liceum VII. osztályának növendékei, akik Calinescu Armand fiának osztálytársai, Grigore Gafencu külügyminiszter és felesége, valamint még számosan.

Az elhunyt kormányelnök végtisztessége

A vasárnapi temetés programja a következő:

Reggel 9 órakor az Atheneul kupolacsarnokában Nicodem patriarkha a magas klerus papi segédletével gyásztisztviszleteket celebrál. Ezen ünnepélyes alkalommal az alábbiak jelennek meg: Öfelsége a király képviselője és családja, a miniszterelnök, a Bucurestiben székelő összes rendes és rendkívüli meghatalmazott követek és nagykövetek, a királyi tanácsosok, a szenátus és a kamara elnökei, a kormány tagjai, az országör szervezet parancsnoka, a Társadalmi Szolgálat elnöke, a diplomáciai testület, katonai attasék, Bucegi tartomány királyi szék-tartója, a Nemzeti Ujjászületési Front főtitkárjai, a szenátorok, a N. U. F. küldöttsége, valamint felsőtanácsának tagjai, a N. U. F. országos őrségének küldöttsége, a „Mihai Viteazul” rend lovagjainak küldöttsége, a polgári és katonai hatóságok magas képviselői, valamint az országör és a „Társadalmi Szolgálat” szervezetei parlamenti küldöttségei.

Az egyházi szertartást követően beszédek kerülnek sorra. A koporsót hat ló által vontatott ágyutalpra helyezik. Ebben a pillanatban megszólal a főváros valamennyi harangja és a temetés egész ideje alatt zúgnak. A menet az Atheneulból elindulva a következő sorrendben alakul ki: Egy szakasz csendőr, pajzsvivők, papság, kitérítésvivők, a koporsót vivő halottaskocsi, mely körül királyi tanácsosok, államok őrséget, a Semmitűszék főelnökségéből egy tag, egy magasrangú katonatiszt, egy-egy pábornok, a család, Öfelsége a király képviselője, a minisztertanács tagjai, rendes és rendkívüli meghatalmazott követek és nagykövetek, királyi tanácsosok, a szenátus és kamara elnöke, a kormány tagjai, az országör szervezet parancsnoka és a Társadalmi Szolgálat elnöke, a diplomáciai kar és a katonai attasék, Bucegi tartomány királyi helytartója, a NUF főtitkárjai, a NUF felsőtanácsának szenátorai és tagjainak küldöttsége, a NUF országos őrségének küldöttsége, a „Mihai Viteazul” rend lovagjainak küldöttsége, a magas polgári és katonai hatóságok meghívott képviselői, kulturális és egyéb egyesületek gyászfátyollal bevont zászlóik alatt, az ország valamennyi munkácséheinek küldöttsége, a parasztküldöttségek, a királyi kocsi, a hadsereg, a NUF osztagai.

A menet az alábbi utvonalon halad: Franklin-uca, Victoriei-ut, Grivitei-ut egészen az északi pályaudvarig. A koporsó ehaladtakor a csapatok tisztelegnek.

A hadsereg mögött az utvonalon az állami tisztviselők, országörök és azon egyesületek sorakoznak fel, amelyek nem vesznek részt a menetben. A diákok az Atheneul előtt helyezkednek el. Az északi pályaudvar peronján foglalnak helyet azok a személyek, akik jelen voltak az Atheneul kupolacsarnokában megtartott egyházi szertartáson.

A holttestet szállító vonaton a következők foglalnak helyet: A család tagjai, Öfelsége a király képviselője, a miniszterelnök, Nicodem patriarkha, a törvényhozó testületek elnökei, a

kormány tagjai, az országör szervezet parancsnok és a társadalmi szolgálat elnöke, Bucegi tartomány királyi helytartója, a nagyvezérkar főnöke, a NUF parancsnoka és főtitkárjai, a képviselőház és a szenátus tagjai, a Mihai Viteazul-rend lovagjainak küldöttsége, valamint a sajtó képviselői.

A gyászvonat az északi pályaudvarról indul 11. 45 perckor és Curtea de Argebe 14.45 perckor érkezik, ahol a helyi hatóságokon kívül a klerus és a hivatalos személyiségek fogadják.

A gyász és részvét megnyilatkozása

Genf. Calinescu miniszterelnök meggyilkolása alkalmából Avenol népszövetségi főtitkár részvététáviratot küldött Gafencu külügyminiszterhez.

Budapestről jelentik: Wörndle János rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, a magyar külügyminiszter állandó helyettese szombati délelőtt megjelent a budapesti román követségen, ahol az ügyvivő előtt a magyar kormány és külön a magyar külügyminiszter legmélyebb részvétét fejezte ki Calinescu miniszterelnök tragikus elhunytá alkalmából.

A romániai szlovákok nevében dr. DOVAL Peter írásban fejezte ki a romániai szlovákság mély részvétét és gyászát.

Dragomir Silviu kishétségi miniszter a következő tartalmú táviratot kaptá VÁSÁRHELYI János kolozsvári református püspöktől:

„Egyházam nevében őszinte és mély részvételem felezem ki Calinescu miniszterelnök meggyilkolása alkalmából. A Haza nagy fiának emlékét mindenkor meg fogjuk őrizni.”

Róma. (Rador.) Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja, Calinescu miniszterelnök ellen elkövetett gyilkos merénylet alkalmából a következőket írja:

„Ez az új büntény pallikát eredetű és azt az elvet igyekezett megvalósítani, hogy a cél szentesíti az eszközt, még akkor is, ha a cél a hosszú és az eszköz a vér és a halál. Az ilyesmít igazolni nem lehet, mert ezt csak elvetemedett egyének cselekszik akik a büntényt köteleességnek tartják és dicsőségnek. Az ilyen cselekmény nemcsak az isteni és az emberi törvényekbe ütközik, hanem a társadalmi törvényekbe is, melyek a rendet biztosítják. Éppen ezért a legmélyebben

Eltemették Androne Radu rendőrtisztet

Bucuresti. Szombaton délután temették el Androne Radu rendőrtisztet, aki golyóktól találva, Calinescu miniszterelnök mellett lelte halálát. Az elhunytat a katonai kórház kápolnájában ravatalozták fel és innen indult el délután három órakor a gyászménet. A temetésen megjelent Öfelsége a király képviselőjében Filipi ezredes, aki az Uralkodó nevében „post mortem” a Coroana Románlei-rend keresztiével tüntette ki az elhunytat, miközben a rendőrlégénység tisztel-

Egy század a zászlóval és zenekarral tiszteleg, majd a koporsót egy zöld galyakkal díszített szekerre helyezik, amit hat ökör vontat. A v. rágkoszorukat földmivesek viszik, akiket a papság követ, majd sorrend szerint a többi előkelőségek. A hivatalos közegek részére az előírt viselési a temetési szertartás alkalmával díszgyenyruha, vagy frakk, cylinder, fehér keztyű.

A temetés napján az ország minden templomában délelőtt 11 órakor ünnepélyes istentiszteletet tartanak, amelyeken a hatóságok képviseltetik magukat. Ugy a fővárosban, mint a vidéki városokban gyászbogókat helyeznek el a házakra.

Az erdélyi magyar egyházmegyék részvéte

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny fűzőstője: Az erdélyi magyar egyházmegyék a következő részvétáviratot küldték Bucuresztibe a tragikus körülmények között elhunyt Calinescu Armand miniszterelnök halála alkalmából:

A római katolikus egyházmegye: „A szörnyű büntény áldozatául esett Calinescu miniszterelnök ur elvesztését mélyen megrendülve fájlaljuk. A római katolikus egyházmegye igazgatótanácsa.”

Vásárhelyi János református püspök a következő táviratot küldte: „Argeseanu miniszterelnök ur Ökegyelmességének! Egész egyházmegyémm nevében mélyen megindultan fejezem ki nagy elődjének tragikus halála felett érzett részvétünket. Vásárhelyi János református püspök.”

Az unitárius egyházmegye távirata: „Argeseanu miniszterelnök ur Ökegyelmességének Bucuressti. Mélyen megdöbbenve azon merénylet felett, melynek Calinescu miniszterelnök ur, a nagy államférfi, áldozatul esett, kérem fogadják a magas kormány a magam, valamint egyházmegyémm mély részvétét, Dr. Varga Béla unitárius püspök.”

eltélenző. Ez a gyilkosság annál szomorubb, mert a mai zivatáros idők körülményeit akarta kihasználni. Legőszintűbb részvétünket fejezzük ki a román nemzetnek és a román nép gyászában egyek vagyunk.”

Istanbul. (Rador.) „Armand Calinescu a kötelesség áldozata” címmel Langas Sezen az „Istanbul” című lapban cikket közöl, amely a következőképpen hangzik: Derék, derékek között, intelligens az intelligensek között, idealista hazafi, aki életével fizetett a haza iránti szeretetének és kötelességének. Erősz életét hazája nagyságának, erőségének és dicsőségének szentelte. Armand Calinescu gyilkosai elvetemedett büntösök voltak és ellenségei a román hazának és államnak. Nincsen olyan ember, aki ezt az aljas tettet el ne ítélné. Csak azok követhettek el ilyen tettet, akik ezekben a súlyos időkben el akarták vezetni országukat, mert a gyilkossággal megköcskázatták egy ország pallikát, katonai és közgazdasági létét. Armand Calinescu miniszterelnök elvesztése minden román számára és barátai számára is súlyos tény. Fialat, lelkes, elhatározott, vasenergiájú és a közepmértéken felülmúló férfi volt. Elve az volt, hogy Romániát felöltartsa a külföldi elvektől, elgondolása az volt, hogy az országot nyugodtnak láthassa, ahol megszűntek a multbeli belső viszályok. Műndezeket a kívánságait Calinescu életével fizette meg és dicsőségesen halt meg a harrikádon. Áldozata volt kötelességének és ideáljainak. Éppen olyan hős volt, mint az a kapitány, aki sülvédő hajójával elvész a tengeren. Az ilyen kaliberű államférfiak az ország presztízst növelik.

A jugoszláv sajtó visszhangja

Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtó terjedelmes cikkekben a lehető legerélyesebben ítéli el Armand Calinescu gyilkosainak tettetét.

A rohanó események hatása alatt

Semleges államtömb körvonalai alakulnak ki a politikai láthatáron

Olasz kezdeményezésre Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Görög- és Törökország egységes érdekcsoportba zárkoznak. Berlin magyarzza, London és Páris megjegyzésekkel kíséri a német-szovjet területi egyezkedést

Románia és Magyarország között jelentősen megjavult a viszony

A nemzetközi helyzet érdeklődésének homlokterében Mussolini újabb diplomáciai erőfeszítései állanak, egy semleges új Balkán-blokk létrehozása érdekében. A svájci lapok nagy cikkekben foglalkoznak Olaszország ama törekvésével, hogy a háború korlátozása céljából létrehozza a Balkán-államok semleges blokkját. Az orosz előnyömlés és a szovjet beavatkozása olyan államok semlegességét hajlandóságát is megerősítette, amelyek eddig nem voltak teljesen elszánnva a semlegességre. A Züricher Zeitung szerint a legutolsó napok eseményei nagymértékű közeledést hoztak létre az egyes országok között és a semleges Balkán-blokk létrejövele mind valószínűbbé válik. Ebben a blokkban a svájci lapok szerint, a következő államok vennének részt: Jugoszlávia, Románia, Görögország, Magyarország és Törökország. A nevezett államok a legszigorubb semlegességet folytatnák és közösen védekeznének, amennyiben a hadviselők részéről támadás érne határaikat. A lapok rámutatnak arra, hogy Románia és Magyarország között erősen megjavult a viszony. Magyarország minden erejével arra törekszik, hogy megőrizze függetlenségét és addigi hirtokállományát. Magyarországot most, hogy közvetlen szomszédságba került a szovjettel, két oldalról fenyegeti veszély: német és orosz részről. Éppen ezért Budapesten fokozott hajlandóság nyilvánul meg a balkáni semleges blokkhoz való csatlakozás iránt.

A római Popolo di Roma Lengyelországba küldött külön tudósítója mértékadó német körökből érdekes felvilágosításokat közölt a német-orosz demarkációs vonalról. A tudósító megerősítette, hogy az új vonal Németország és a Szovjet között Uzsáknáig végződik és hosszúsága körülbelül 1050 kilométer, a San, a Visztula és a Narev folyók partján. A német-orosz vegyes katonai bizottság azért választotta demarkációs vonalként a folyókat, hogy minden félreértés eleve kikerülhető legyen. Kijelentették több oldalról is, hogy a demarkációs vonalnak katonai és ideiglenes jellege van. A bizottság igyekezett tekintettel lenni a népi elvekre is és főleg az oroszok által lakott területeket Oroszországnak juttatták.

Német hadmozdulatok Lengyelországban

Vélemények a nagy osztozkodásról

A berlini Deutsche Diplomatische Korrespondenz szintén hosszasan foglalkozik az új demarkációs vonallal. Megállapítja, hogy a San folyónak forrásától kezdve megalakított vonal világos és a legegyszerűbb természetes határ lesz a német és szovjetországi csapatok között. Ezt a határvonalat nem most állapították meg. Ez már akkor történt, amikor a német kormány kiadta a parancsot csapatai elindulására. Most csak a felváltás részleteit kellett megheszeálni. Ez az eljárás a német és a szovjet csapatok között a legbajtársiasabb módon történt meg és ezt az eljárást először Lemberg-nél alkalmazták, ahol a német csapatok átadták helyüket a szovjetországi csapatoknak.

A szombati francia lapok viszont csodálkozásuknak adnak kifejezést afölött, hogy Oroszország olyan hatalmas területet kapott a lengyel birodalomból, anélkül, hogy harcolt volna érte. Ugy látszik Hitler kancellár békülékenysége azzal magyarázható, hogy fél a nyugati hatalmak blokkjától. A Petit Parisien megállapítja, hogy a „Drang nach Osten” jelszó megszűnt és a szovjet pánszlávizmusa lépett előtérbe.

A L'Epoque szerint Hitler nincs megelégedve a nyugati front hadműveleteivel és minden áron át akarja vinni a német haderőt Lengyelországból a francia frontra. A német-szovjet egyezmény nem jelenti a birodalom megerősödését, mert eddig nem volt szokásban, hogy Németország megossza hódításait másokkal.

Az angol sajtó szerint a német-szovjet egyezményből Oroszországnak volt haszna. Engedték, hogy a német haderő véres veszteségek árán megtörje a lengyel ellenállást s ennek ellenében nagy területekhez jutnak az oroszok. A lapok azt a kérdést vetik fel, hogy ez az új tengely a jövőre nézve is értéket bír-e, vagy pedig Szovjetország kihasználva a németek nyugati elfoglaltságát, Európa keleti részén keresztetzi Németország tervét. A Daily Herald rámutat arra, hogy az oroszok és a németek lemondtak kisebbségeik védelméről, miután Németország 20 millió lakost kebelez be, akik közül 19 millió lengyel. Az oroszok 15 millió lakost kebeleznek be és ezekből 8 millió lengyel. Ugy látszik, hogy a népek öntendelkezési jogának elve megszűnt.

Lemberg megadta magát!

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti Hitler vezér főhadiszállásáról: Hitler vezér tegnap megtekintette a lengyelországi hadszíntér északi részén harcolt csapatokat. Megtekintette ezenkívül a Bug-Narew folyók között harcolt csapatokat, amelyek a Varsó-Minsk vasútvonal elleni győzelmes támadást vezették és ezzel részei lettek a nagy átkaroló diadalmas hadmozdulatnak. Hitler kancellár megtekintette ezenkívül a keleten harcoló német léghaderő küzdelmének nyomait. A zuhanó német harci gépek bombái eredményesen működtek a lengyel csapatösszevonások ellen és a vasútvonalakon láthatók a becsapódó bombatalálatok nyomai. Minszktől északra a lengyel hadvezetőség megkísérelte, hogy német csapatok gyűrűjén keresztül erősen vértezett páncé-

losvonatot küldjön hadianyagokkal és lőszerrel megrakodva. A német zuhanó gépek egyetlen bombával tönkretették a páncélosvonat előtt a pályatestet és az óriási sebességgel rohanó vonat teljesen megsemmisült. Hitler kancellár egy magaslatról megtekintette a Varsó ellen harcoló német csapatok hadmozdulatait. Amerre Hitler vezér gépkocsija elhaladt a harcmezőn keletporoszországi és mecklenburgi katonák lelkesen ünnepelték a vezért. A front

megtekintése után Hitler vezér visszatért főhadiszállására.

A DNB. távirati iroda a német hadsereg főparancsnokság következő közleményét közvetíti:

„Lemberg városa tegnap délután megadta magát a visszavonuló német csapatoknak. Az orosz és a német főparancsnokság között tárgyalások kezdődtek Lemberg városának az orosz csapatok részére való visszaadása érdekében. Ezek a csapatok Lembergtől keletre állanak”.

A szovjet csapatok további nyugati előnyömlése

Moszkvából jelentik: A Tass-iroda jelenti: A szeptember 12-én kiadott szovjet hadijelentés szerint a szovjet hadsereg csapatai tegnap megszállták Bjalistokot és Bresztlitovszkót és elkezdték a Grodnótól északnyugatra fekvő augusztovi erdőségek megtisztítását a lengyel hadsereg maradványaitól. Nyugatukrajnában megtisztították Sanry vidékét a lengyel alakulatoktól.

Lemberg környékén hat lengyel hadosztály és két gyalogos ezred Langer tábornok főparancsnokkal az élen megadta magát a szovjet hadsereg csapatainak, szeptember 14-21. között a lengyel hadsereg 120 ezer katonáját és tisztjét elitették foglyul, 380 ágyút és 1400 gépipóvert zsákmányoltak.

Páris. A Petit Parisien jelenti: A német és orosz katonai bizottságok moszkvai tanácskozására lenyegében a következő eredménnyel jártak: Németország és Oroszország egymás között felosztották Lengyelország területét. Tehát elejtették egy ütközőállam tervét, amelynek lakossága tulnyomó részben lengyelekből állt volna. Németországnak már eddig is óriási áldozatokat kellett hozni és számolnia kell azzal, hogy a lengyel területelhódításért a nyugati fronton egy több évig tartó rettenetes háborút kell folytatnia. Németország a végletekig menő kockázatot s áldozatot vállalt. Szovjetország ezzel szemben ingyen jutott Lengyelország területének feléhez.

Hősi halált halt a Varsó ellen harcoló német hadsereg főparancsnoka

Berlin. A német vezér főhadiszállása közli, hogy Fritsch báró vezérezredes tegnap a Varsó előtti harcokban hősi halált halt. A német főparancsnokság tisztelettel emlékszik meg a vezérezredes hősi haláláról. Fritsch bárót a német állam sajtó halottjának tekintik és gondoskodik eltemetéséről.

Fritsch Werner báró a Rajna vidékéről származik és régi katonacsalád tagja volt. Fiatalon végezte el a katonai akadémiát és utána egyik tüzérezredhez nevezték ki. A világháborúban, mint fiatal tiszt több ízben szerzett kitüntetést és hamarosan a vezérharchoz került. Kevéssel a háború után osztályparancsnokként Ulmba helyezték, majd a birodalmi véderő miniszteriumban teljesített szolgálatot. 1930-ban pedig tüzérségi felügyelővé nevezték ki. Később Stettinbe került, mint az ottani tüzérségi körület főparancsnoka. Kevéssel utána vezérőrnaggyá léptették elő, majd 1932-ben altábornaggyá és a harmadik hadosztály parancsnoka lett. Végül 1936-ban vezérezredessé nevezték ki és a mostani háborúban a Varsó ellen operáló hadseregnek volt a főparancsnoka.

Új lengyel kormány alakulása

Róma. Illetékes római körökben varsói forrásból úgy értesültek, hogy az új lengyel kormányt SONKOSZKI tábornok, a lengyel területen visszamaradt csapatok vezértábornoka alakítja meg. Az olasz lapok utalnak arra, hogy a volt lengyel kormány tagjai, csak az esetben hagyhatják el Romániát, ha lemondanak és ekkor mint magánemberek távozhatnak el az országból. Ez a megoldás lehetővé tenné, hogy Varsóban új lengyel kormány alakuljon, amelynek törvényes jellegét Angliában és Franciaországban sem vonhatják kétségbe.

A határmegvonás nagyon kedvező Oroszország számára. Ha nem is részesült a lengyel iparvidékekből, de a galíciai petroleum források

URANIA telefonelőjegyzés: 12-32.

7 és fél 10 órakor

Tolsztoj halhatatlan remekműve után

„POLTAVA”

(Egy birodalom születése)

Aradon soha nem látott szovjet-orosz filmalkotás!

teljes egészükben a szovjet birtokába jutottak. Megkapta Vilna, Grodno, Brestlitovszk, Lemberg városokat. Területe szomszédossá vált nemcsak Romániával, hanem Magyarországgal és Szlovákiával is. Németország előtt ezzel

teljesen bezárult az út Kelet felé. Hitlernek le kell mondania „Drang nach Osten” politikájáról és ez egy magá mutatja, hogy Hitlernek milyen nagy árat kellett fizetnie, hogy szövetségese lett a Szovjetnek.

Német hadijelentés Lemberg elestéről

Berlin. A német véderő főparancsnokság közli: „Lemberg pénteken megadta magát a már elvonulóban lévő német csapatoknak. A város keleti szélén álló szovjet csapatokkal egyetértésben most folynak az átadási tárgyalások. A Bzura-menti erdőségek átkutatása során szeptember 21-én egész vezérkarával ervüött német kézre jutott Bartonovszky lenovvel tábornok, a lengyel „korridor hadsereg” főparancsnoka. A kétségheesetten védekező ellenséggel folytatott harcok után, Modlin és Varsó között pénteken sikerült átlépni csapatainknak a Visztula déli partján lévő állami utat és ezzel a két várost egymástól elválasztottuk.

A nyugati arcvonalon csak egyes helyeken volt észlelhető tüzéség; tevékenység. Saarbrücken mellett egy francia repülőgépet leszállásra kényszerítettünk, és személyzete fogságba került, míg egy másik repülőgépet felöttünk.”

Női selyem és cérna férfi és gyermek harisnyát, szvettert, bőr és cérna keztyűt, selyem combinét és harisnyát, reformnadrágot legolcsóbban

Bogyónál, Str. Eminescu 1. (Corso-mozi mellett)

Moszkva intervenciójára Berlin elejtette a lengyel protektorátus tervét

Bucuresti. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti Moszkvából, hogy Németország a szovjet intervenciójára lemondott arról a tervéről, hogy lengyel protektorátust alapítson.

Ugyanerre a hírforrásra hivatkozva jelenti a Reuter, hogy a szovjet független lengyel állam teremtésén fáradozik, amely baráti viszonyban legyen Moszkvával. Az elfoglalt területeken bevezették a szovjet közigazgatást.

A „Pravda” című orosz lap híradása szerint a szovjet csapatok által Lengyelországból elfoglalt területeken már megkezdték a helyi közigazgatási alakulatoknak szovjet mintára való megszervezését. Megkezdték ezenkívül a fehér-orosz és az ukrán sajtó megszervezését

is. A szovjet hatóságoknak — írja főbbek között a lap — első dolguk volt a lakosság életmezésének zavartalanlásáról gondoskodni.

London. (Rador.) Semleges körökből az az értesítés érkezett, hogy Németország 11 millió lakossal ütközőállamot kíván létesíteni Lengyelországból. Ugyanezek a körök azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy az új orosz-német demarkációs vonal Lengyelországban nem felel meg annak az óhajnak, amit Németország akar megvalósítani. A Times szerint a német birodalom csak azokat a részeket akarja megtartani, amelyek 1914. előtt is Németországhoz tartoztak.

Még három helyen fejt ki ellenállást a lengyel hadsereg

Kaunas. A német és a szovjet csapatok egyesülése ellenére is a lengyel hadsereg még három helyen fejt ki erősebb ellenállást. A szovjet támadás megfosztotta a lengyel hadvezetőséget attól a lehetőségtől, hogy csapatait egyesítse és átcsoportosítva vessen ismét küzdelembe. Amikor ez

lehetetlenné vált, a lengyel hadsereg két részre szakadt. Az egyik Grodno közelében harcol, a másik pedig Lengyelország déli részén folytatja a küzdelmet. Mindkét lengyel hadsereg úgy a német, mint az orosz seregek ellen fejt ki tevékenységet.

II.

A szovjet új határai

Helyreállt a diplomáciai összeköttetés Magyarország és a szovjet között

Budapest. Hivatalosan jelentik, hogy Magyarország és a szovjet között újból felvették a közvetlen diplomáciai kapcsolatot. Kristóffy volt varsói magyar követségi tanácsost moszkvai magyar követté nevezték ki. Az orosz kormány megadta hozzájárulását ehhez a kinevezéshez.

Orosz csapatok Körösmezőnél

Moszkva. A szovjet csapatok löhadiszállása hivatalosan jelenti, hogy a szovjet haderő elérte a Körösmezőtől 8 kilométerre fekvő Voronienka községet. Ezzel a szovjet csapatok a magyar határ közvetlen közelébe érkeztek.

Berlinből jelenti a DNB: A Frankfurter Zeitung brdapesti tudósítás alapján helyzetképet ad Magyarország hangulatáról az orosz beavatkozás nyomán. A lap szerint Magyarország nyugodtan, de feszült érdeklődéssel figyelt az orosz megmozdulás folytán kialakuló új helyzetet. Megállapítják illetékes magyar körök, hogy Oroszország beavatkozása a Keletbe megváltozott helyzeteket hozott. Mindenesetre fontosnak tartják, hogy milyen visszhangja támad ennek nyugaton.

Tény, hogy sem Magyarország, sem Jugoszlávia számára nem ad okot a változás eddigi magafartásáról való eltérésre, különös tekintettel arra, hogy Románia kifejezetten újból hangsúlyozta semlegességét.

A magyar-orosz viszony

Genf. A Neue Züricher Zeitung „Helyzet Magyarországon” című cikkében megállapítja, hogy Magyarországnak számolnia kell azzal a kérdéssel, hogy néhány napon belül közös határa lesz a Szovjettel, aminek jelentékeny befolyása lehet a külpolitikai helyzetre is.

Budapest. (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint az Oroszország és Magyarország közötti diplomáciai kapcsolatok felvétele azt a célt szolgálja, hogy megkönnyítse a két állam közötti viszonyt. tekintettel arra, hogy az orosz csapatoknak a lengyel-magyar határra érkezésének következtében a két ország

szomszédos lett. Az orosz csapatok most végrehajtiák a lengyel területnek a magyar határtól egészen a San folyóig való elfoglalását.

III.

A török-szovjet tárgyalások

Isztambul. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Saracioglu külügyminiszter azért utazott Moszkvába, hogy kölcsönös segélynyújtási egyezményt kössön.

Megérkezett Odesszába és tovább utazott Moszkva felé a török külügyminiszter

Isztambul. Saracioglu török külügyminiszter megérkezett Odesszába, ahonnan folytatja útját Moszkva felé.

IV.

Harc a tennereken

Róma. Kairói jelentések szerint a port-saidi és a snezi kikötőket elzárták a nemzetközi hajózás elől. London. A Stefani-iroda jelentése szerint az angol Akenside nevű 2180 tonnás kereskedelmi gőzöst egy tengeralattjáró az Északi-tengeren elsüllyesztette. A gőzös szenet szállított. A hajó személyzetét megmenettették.

Osló. A Martti Ragnar nevű 3800 tonnás finn hajót, amely Anglia részére hadianyagokat szállított. Arendaltól 15 mérőöldnyire egy német tengeralattjáró megállította és elsüllyesztette. A hajó személyzete megmenekült.

4 évig szenvedtem állandóan a legkínzóbb gyomorfájdalmaktól...

Const. D. P. Neagu. Chiojd. ind. Ruzau f. évi április 7-én a következő levelet küldte nekünk: „Tisztelettel hozom sz. tudomására, hogy 4 éven keresztül szenvedtem állandóan a legkínzóbb gyomorháiban, míg cca. két hete — hála a lapokban közölt értesítéseknek — informálódtam az Önök Gastro-D. gyógyszeréről, amelyet megvásárolva, kijelenthetem, hogy rövid használat után nálam olyan szinte hihetetlen eredményt mutatkozott, hogy eddigi borzalmas fájdalomjaim teljesen lecsendesítette. miért kérem fogadják legőszintébb köszönetemet. Sziveskedjenek nagy szerüen bevált gyógyszerükből még egy üveget utánvéttel küldeni, hogy a kurát folytathassam.

Mit lehet fenti, mindenki rendelkezésére álló őszinte sorokhoz még hozzáfűznünk?

A „Gastro-D.” kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

V.

Ami a harcterek mögött történik

Tizenhetezer lengyel menekült Magyarországon

Budapest. Péntek éjszaka és szombaton még mindig csapatosan érkeztek a menekülő lengvelek Magyarországra. Az ország területén lévő menekültek száma most már 16-17 ezerre tehető.

Fokozzák a romániai ipar termelését

Bucuresti. A gyáriparosok szövetsége, az UGIR javaslatot dolgozott ki, amelyet a nemzetgazdasági miniszteriumhoz nyújtott be az ugynevezett háborus gazdálkodás végét. A terv szerint a termelést fokozni és üzembe helyezni a működésüket beszüntelt vállalkozásokat. Takarékosági intézkedéseket léptetnének életbe a nyersanyagok terén, úgy hogy a jelenleg rendelkezésre álló mennyiségekkel hosszú termelést biztosítsanak. Gondoskodás történne a nemzetvédelem szükségleteinek fedezésére, még a magántogvasztás hátrányára is. Kötelezővé tennék a régi termékek összegyűjtését és felhasználását.

Angliában zár alá vették a vajkészletet

London. Az angol hirszolgálati miniszterium közlése szerint Anglia területén a vaj kimérését holnaptól kezdve korlátozzák és ezért a kormány a vajkészleteket zár alá veszi.

Roosevelt álláspontját fogadja el az USA külügyi bizottsága

Washington. Az amerikai kongresszus Külügyi bizottsága hír szerint előreláthatólag abban a formában fogadja el a semlegességi törvény módosítását, ahogyan azt Roosevelt kéri. A javaslat szövegét a külügyi bizottság hétfőn terjeszti a kongresszus elé.

Az Egyesült-Államok ki akarja terjeszteni befolyását egész Amerikára

Newyork. A panamerikai értekezlet ma megkezdődött. Az értekezleten Amerika valamennyi államának képviselői és igen sok megfigyelő gyűltek össze. Brazília, Argentína, Uruguay és több amerikai állam külügyminiszterük után képviseltetik magukat. Az Egyesült-Államok képviselői igyekeznek kiterjeszteni egész Amerikára a Roosevelt által gyakorolt politikát. A mai napon csak a mandátumokat vizsgálják át és a gazdasági kérdések tárgyalását kezdik meg.

CORSO

7 és fél 10 órakor

Walewska grófnő

Greta Garbo, Charles Boyer

Legújabb hajszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készü! Str. V. Gol-
dis 6. — TELEFON: 21-41.

Borah szenátor külön bizottságot létesít a fegyver kivitel tilalom felfüggesztését ellenző szenátorokból

Washington. Borah szenátor kijelentette, hogy a fegyver kivitel tilalom megszüntetését ellenző szenátorok a közvélemény további felvilágosítása érdekében előkelő magánszemélyekből álló nemzeti bizottság megalakítását tervezik. A bizottságban többek között részt vennének Ford, Lindbergh ezredes, Hoover volt elnök és Lafalette volt kormányzó.

Új élelmiszer-jegyrendszer Németországban

Budapest. Berlinből érkezett jelentés szerint Németországban hétfőtől kezdve új alapokra fektetik az élelmiszer ellátást. A mostani élelmiszerjegyeket bevonják és ezentúl külön-külön adnak ki minden élelmiszerre jegyeket. Így

hétfőtől kezdve külön zsir, kenyér, cukor és húsgyöngyöket osztanak ki.

Egy hétre mindenki másfél kiló kenyeret kaphat, míg a vajból 8 dekát.

Teljes tejet ezentúl csakis gyermekek és

betegnek kaphatnak, míg lefőlözött tejet bár ki korlátlan mennyiségben vásárolhat.

Gyümölcs, főzelék, burgonya és hal bármely mennyiségben vásárolható.

Tárgyalások folynak Belgium és a hadviselők között a kereskedelmi forgalomról

Brüsszel. Félhivatalosan közlik, hogy Belgium és a hadviselők között tárgyalások folynak a kereskedelmi forgalomról. Az átmenetileg félbeszakított belga-francia tárgyalásokat a jövő héten ismét megkezdik. A német-belga tárgyalások is tovább folynak Brüsszelben. Ideiglenes tárgyalások kezdődtek Londonnal is.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

ALEXANDRU KNAPP SÁNDOR

modernül berendezett vállalata

Str. Bratianu 2-4 szám. Minorita palota. Ep. Radu 10.

VI.

„Valami készül nyugaton...”

Nagyszabású csapatösszevonások a nyugati fronton

Páris. A Matin jelent: Európában új feszültség keletkezett. A kisebb államok, amelyek figyelemmel kísérték Lengyelország feldarabolását, széleskörű katonai intézkedéseket tesznek. Hollandia 400.000 főnyi hadsereget vezényelt a határhoz. Belgium befejezte a széles körű mozgósítást. Svájc hasonlóképpen minden intézkedést megtett, hogy egy esetleges támadás ne érje készületlenül. A Szent Moritz és Szent Gotthard magaslatok erődei készen állnak, hogy az ellenség támadását visszautasítsák.

„Románia — írja a Matin — már régebben megtett minden intézkedést, hogy egy esetleges támadás ne érje készületlenül. Csapatok a határon felvonultak. Legutóbb Jugoszlávia is háborús létszámra emelte hadseregét. Olaszország is háborús készenlétben áll. Egvetlen katonát sem küldtek még haza. A legérdeke-

sebb az a tény — hangoztatja a Matin — hogy az olasz haderő a Brenner hágót erősíti meg. Megállapítható mindezekből, írja a Matin, hogy Németország valamennyi szomszédja lázasan fegyverkezik, hogy minden eshetőséggel szemben készen álljon. Mindebből pedig az a magyarázat vonható le, hogy valami rendkívüli esemény van készülöben.”

A Reuter hírszolgálati iroda jelenti, hogy az angol csapatállítások Franciaországba megszakítás nélkül folynak és a jelenleg Franciaországban állomásozó angol haderő számát megközelítőleg sem lehet megállapítani. A Reuter hírszolgálati iroda megállapítja, hogy az angol és francia légi, valamint tengeri haderő együttműködésére biztosítja az angol csapatállítások zavartalanságát. Az angol katonaság francia területen már elfoglalta előre kijelölt hadállásait és a katonák hangulata kitünő.

VII.

Bucurestiből jelentik:

Belügyminiszteri rendelkezések a lengyelországi menekültek ellátására

Bucuresti, MARINESCU Gabriel tábornok, belügyminiszter szombaton a következő körrendeletet adta ki:

— Azon lengyel menekültek számára, akik átutazási vagy kiutazási vízumot kapnak Romániában, megengedik, hogy a rendőrség vezérigazgatóságától kapott ingyenes vízum alapján még legfeljebb 15 napig lakjanak Romániában és ezen idő elteltével kötelező módon el kell hagyni az országot. Az ehhez a kategóriához tartozó lengyel menekülteknek nincs szükségük tartózkodási engedélyre. Mivel a belügyminiszteriumhoz érkeztek az autótulajdonos lengyel menekültek részéről panaszok, hogy egyes szakmai becsületet és emberséget nélkülöző garázstulajdonosok az autók megjavításakor, valamint autógumi eladásakor rendkívül magas árakat kérnek, a miniszterium felhívja a figyelmet arra, hogy minden tozós panaszt megvizsgálják és abban az esetben, ha a panaszt igazoltnak látják, haladéktalanul elrendelik a garázs végleges bezárását, míg a közvetítőket letartóztatják.

— Szeptember 23-iki hatállyal az ország minden rendőrsége mellett külön hivatal állítanak fel a lengyel menekültek ékszerai, autói és egyéb értéktárgyai eladásának ellenőrzésére. Ez a hivatal láttatja minden olyan megállapodást, amely hasonló eladásokra

vonatkozik. A hivatalokban egy szakértő is működik majd, aki fiktakozását jelentheti be az adás-vételi megállapodás ellen, ha kiderült, hogy ki akariák zsákmányolni a menekülteket. A fenti hivatalokban részt vehetnek a lengyel nagykövetség, valamint a lengyel konzulátusok és segédhivatalok megbízottai is. Minden egyes ilyen hivatalban nyilvántartást fektetnek fel a létrejött megállapodásokról. A fenti hivatalon kívül létrejött adás-vételek érvénytelenek és a vásárlókat letartóztatják.

Bucuresti. Valamennyi lengyel menekült, akik a fővárosban tartózkodnak kötségek kijelenteni, hogy milyen helyen kívánnak letelepedni. Bucuresti és Suceava tartomány kivételével választhatnak letelepedési helyet a menekültek.

LAPZÁRTA:

Moszkvából jelentik: Az orosz hadvezetőség gépesített páncélos osztagai lassu és körültekintő módon haladnak Lengyelországban és nagyrésze még ma sem érte el a kijelölt demarkációs vonalat. Csatározások folynak Vlna közelében az erdős vidékeken, valamint az ukrán mocsarak között.

Berlinből jelentik: Szombaton az éjszakai órákban a német hadvezetőség egy összevont hadijelentést adott ki, amelyben leszögezi, hogy a lengyel hadjárat véget ért. Megállapítja a jelentés, hogy erős harcok csupán a Visztula egy részénél zajlottak le továbbá közli, hogy Varsónál, Modlínál, valamint a Hela félszigeten még kisebb csatározások folynak.

Mint most már kétségtelenül megállapítható, a lengyel hadvezetőség a külföldi segítségre épített és már annak idején a szaksajtóból hozzávetőlegesen kitudott, hogy milyen módon göngyöltetheti fel a német haderő a szervezetlen lengyel ellenállást. Tulajdonképpen nyolc nap alatt megszűnt meg a lengyel hadsereg sorsa. A foglyok száma a mai napig négyszázezerre tehető, a zások mányok között ezerkétszáz löveg szerepel, de nem becsülhető fel az egyéb zsákmányolt különféle hadifelszerelés. A haderő légvédelmi tüzérsége kitünően megjelelt és nyolcszáz repülőgépet semmisített meg, a többi lengyel gének vagy külföldre szöktek vagy önként meoadták magukat. A haditengerészetben a német hajók a háboru kitérésének percében Danzig előtt állottak és egy lengyel buvárnaszád kivételével teljesen megsemmisítették a lengyelek tengeri haderőjét. A jelentés további részében a műszaki csapatok kitünő teljesítményéről számol be, majd megállapítja, hogy a lengyelek sok helyen hősiességgel harcoltak, azonban a rendszertelenség és a szervezetlenség jellemezte küzdelmüket. Végül a jelentés leszögezi, hogy a németek által elhasznált hadianyag mindössze a hircdalm egy havi termelésének egy töredéke volt.

Párisból jelentik: Az éjszakai órákban kiadott francia hadijelentés közli, hogy a tüzérségek folytatták tevékenységüket és a gyalogságok csupán helyi küzdelmeket folytattak. A Havas iroda ehhez hozzáfűzi, hogy a németek a péntek este megkezdett tüzérségi tüzet folytatták, egyébként a helyzet nem változott.

„Magyarország békés politikát folytat”

Budapestről jelentik: Az amerikai magyar vendégek elutazása alkalmával Kozma volt magyar belügyminiszter nagyobb beszédet intézett a jelenlévőkhez és többek között ezeket mondotta:

— Nemcsak egyszerű bucsuról van most szó, mert felettünk megindult a történelem, Budapesttől alig egy autófutamodásra sorsdöntő események történnek. Lehet, hogy ezeknek az eseményeknek Amerikára is kihatásuk lesz. Aki itt volt, láthatta, hogy Magyarországon nyugalom van. Békés politikát folytatunk és Magyarország nem akar a dolgokba beavatkozni, Elmondhatják odahaza Amerikában, hogy nálunk a béke uralkodik és azt, hogy nincs olyan kérdés, amely miatt magyart a magyarral szembe lehetne állítani.

FORUM filmszínház.

Előadások 7-15 és 9-30-kor — Telefon: 20-10

Ma a szezon legizgalmasabb és legszenzációsabb kalandfilmje

»ZORRO«

II. rész

JOHN CARROLL,
HELEN CHRISTIAN
és NOAH BERRY-vel
a főszerepben

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre ... 840 le || Negyedévre 310 le
Félévre ... 420 le || Egy hétre 70 le

ÉNEK A VISZTULÁN

Írta: ADY ENDRE

Isten vidám ur a Föld fölött:
Lengyelországot Isten óvja.
Polonia a vidám rabok
S törött sajkások vig halója.

A Visztulanál hajdan s ma is
Tréfas, dalos halászok ülnek
S Poloniának asszonyai
Új és új lengyelt egyre szülnék.

Halat a Visztula s gyermeket
A lengyel asszony ad örökké
Miért hát a Halál jelszava
A sírból szálló „soha többé“?

Boldog haló a vén gálva is
Ha hátán gyermekek is futnak
S nincs ott pokol és nincs ott Halál
Ahol dalolni és szütni tudnak.

Isten vidám ur a Föld fölött
Minden falzatnak üdvössége.
Az Isten: Élet — hallelujá —
S az Életnek nincs soha vége.

(1908.)

— A NEMZETI GÁRDÁK FŐPARANCSNOKÁNAK ARADI LÁTOGATÁSA. Petre Georgescu tábornok, a Nemzeti Gárda főparancsnoka meg látogatta Aradot, ahol Munteanu Gheorghe ezredes fel. A tábornok — akit Alexandrescu őrnagy kísért el Aradra. — Munteanu ezredes társaságában ellenőrző utat tett Ujaradra és Ternovára. Aradra visszatérve, Georgescu Petre tábornok — miután teljes megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak felett, — felkereste a megyei prefektust és dr. Andrei Magier görögkeleti püspököt, valamint Georgescu Grigore parancsnokló tábornokot, Georgescu Petre tábornokot régi ismeretség fűzi Aradhoz, ahol hosszabb ideig teljesített katonai szolgálót, és itt tartózkodása alkalmával felújította régi kapcsolatait. Aradról Nagyváradra utazott Georgescu Petre tábornok.

— Vasárnap este megszűnik a zenetiltalom. A rendőrség közleménye szerint vasárnap este 7 órától ismét meg lehet tartani a mozielőadásokat és a zenetiltalom is megszűnik ettől az időponttól kezdve.

— Négy napra betiltották a budapesti Esti Kurirt. Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszter az Esti Kurir című lapot szeptember 23-iki számában megjelent a magyar állam politikai érdekelt veszélyeztető közleménye miatt négy napra betiltotta.

— ELMARAD A KÖZTISZTVEISELŐK SZAMARA HIRDETETT KÜLÖN LÉGVÉDELMI ELŐADÁS. Vasárnap délelőttre hirdették a közisztviselők és bizonyos magántisztviselők rétegek számára rendezendő külön légvédelmi kiképző előadást. A miniszterelnök meggyilkolása miatt elrendelt gyász, illetve a temetése alkalmából rendezendő gyászistentisztelet miatt ez az előadás elmarad.

A férfihúság és az áruló kozmetika

Azok a kozmetikai szerek fogynak legnagyobb mennyiségben, amelyeket főként a férfiak használnak — ezt állapították meg az angol vegyipari társaság egyetemesi közgyűlésén.

— Hamis az az általános vélekedés, hogy a kozmetika csak a nők ügye — mondta Stanley Redgrove kozmetikai vegyész. — A pontos statisztika azt mutatja, hogy a kozmetikai iparnak legtöbbet jövedelmeznek azok a hajszeszkek, hajolajok, brillantínok, borotvaszappanok és krémek, puderek, melyeket leginkább a férfiak és nők egyformán használnak.

Egy érdekes kozmetikai titkot is elárultak ezen a közgyűlésen: az orr vörösségét zöld puderral lehet eltüntetni.

— Eljegyzés. Antal Ileana és Serban Diaconescu, az aradi ügyészségi iktató vezetője, jegvesek. (Minden külön értesítés helyett.)

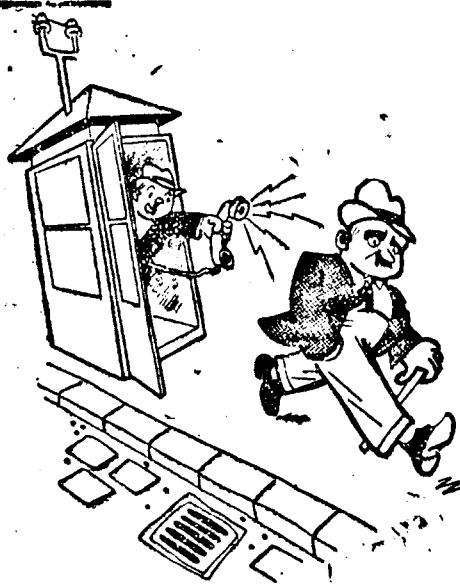
A SZOCIALIS MISSZIO továbbképző tanfolyamára

mely október 2-án kezdődik, jelentkezni lehet HENDREY ILONA alelnökönél, Str. Orceanu 20. szdm, hétköznap fél 5-től fél 6-ig, vasárnap 11-1 óra között.

— A tengeribetegség ellenszere — csomagoló-papíros. Egy ausztráliai orvos állítólag megtalálta a tengeri betegség biztos megelőző ellenszerét. Semmi egyéb ez, mint közönséges barna csomagolópapír, amit az utas a gyomrára kötöz. Az így felszerelt ember állítólag még a legnagyobb viharban sem kapja meg a tengeribetegséget.

— NAGYMISE A MINORITA-TEPLOMBAN. Ma, vasárnap, az ünnepélyes nagymisén, d. e. 10-kor, a Szent Anzál-énekkar előadja Gruber: „Missa Mater Dolorosa“-ját. Felajánlásra Anton Strehlen: „Ave Maria“-ját éneklí Szász Mancl. Vezényel Karácsonyi István, minorita-rendi szerzetes. Orgonál Rákóczi Sándor.

Elege volt

— Uram! Ne szaladjon, a felesége még mondaní akar valamit...

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG ARADVÁROSI TAGOZATÁNAK SZERVEZŐ BIZOTTSÁGA

Ertesítés!

Tisztelettel értesítjük tagozatunk közgyűlést megbízottait, valamint az aradi Magyar Népközösség tagjait, hogy a mai napra kitűzött tisztikar-választó közgyűlést az országos gyászra való tekintettel egy héttel,

1939. évi október hó 1-re, vasárnap délelőtt 10 órára elhalasztottuk.

Dr. PARECZ BÉLA Bodnár József
elnök. a szerv. biz. titkára

— ÖTMILLIÓS TÜZKAR A „MOROENI“ FÜRÉSZGYÁRBAN. Ramnicul Sarat. Az elmúlt éjszaka hatalmas tüzvész keletekezett a Gugesti-ben levő „Moroeni“ fűrészgyárban. A lángok percek alatt elborították a fűrészcsarnokot, ahol nagymennyiségű faanyag várt feldolgozásra. Focsaniból és R-Saratból kivonultak a tűzoltók, de ekkorra már a teljes fűrészcsarnok és az abban levő több mint 20 vagon faanyag elégett. A kár meghaladja az 5 millió lejt.

— ORVOSOLIAK A VÁROSI REKLÁMILLETÉRBÉLYEGEK ÁRUSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS PÁNASZOKAT. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a város pénzügyi szolgálata megkezdte azoknak a bélyegeknak árusítását, amelyeknek felhasználásával a különböző hirdetményeket és plakátokat kötelező közönség a közszégi reklámilleték alól bementesíteni. Ezzel kapcsolatban több vérelem érkezett szerkesztőségünkhöz, hogy teriesszük a város elé azt a visszárs helyzetet amely abból származik, hogy ilyen bélyegeket kizárólag a városi hatóság hoznak forgalomba. Az előterjesztéseket illetékes helyhez továbbítottuk, ahol megértéssel fogadták az indítványt és intézkedés történik, hogy ezeket a reklámbélyegeket a város különböző pontjain, valószínűleg dohánytözsdekben is árusítsák.

A. Kelly Erzsébet kozmetika

Blv. Dragalina 2.
(Kulturpalotával szemben.)
TELEFON: 27-67.

— MA: UNITARIUS ISTENTISZTELET ARADON. Nagy Zoltán unitárius lelkész vasárnap, s. hó 24-én délelőtt fél 12 órai kezdettel tart istentiszteletet Aradon, az ág. evangélikus templomban. Istentisztelet után üszl hálaadó Urvacsoaraosztás lesz Délelőtt 10 órakor vallásoktatás kezdődik a növendékek részére a kis tanácsteremben.

— Halálozás. Özv. Kohn Mórné Sijindia szombaton délelőtt 86 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz, a régi zsidótemető halottasházából.

Steiner Samu ismert aradi magánzó, tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. Halála mély és őszinte részvételet keltett városzerte. Temetése vasárnap délután 3 órakor megy végbe a régi zsidótemető halottasházából. Steiner Samu elhunytát kiterjedt rokonság gyászolja.

— ZARÁNDOKLAT RADNARA. Az aradi plébániai hivatal közli, hogy október 1-én a Rózsafüzér Társulat vezetése alatt zarándoklatot indít Radnára. A villamos reggel hat órakor indul és este hét óra körül érkezik vissza a zarándokokkal. A bucsut Sizmánn Gedeon a Rózsafüzér Társulat vezetője és Maludy Károly minorita hitoktató vezetik. Október hó folyamán minden nap délután hat órakor rózsafüzérjátogatás lesz a minoriták templomában.

— Romlott ételek okozta mérgezéseknél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

— Törvényhirdetés gramofonlemezekkel. A mexikói kormány rendkívül érdekes újítás bevezetésére határozta el magát. Gyakran fordult elő eddig, hogy minenekelött a Mexikó déli részén fekvő indián államokban az új törvényeket az indiánok nem tartották be, mert nem értették a spanyol nyelvet, amelyen ezeket a törvényeket hirdették. A kormány ezért a jövőben az új törvényeket a különböző mexikói indián nyelvekben hangreklamézokra vétoeti fel. Felszerelnek ezután egy hatalmas autót, amelybe gramofonkészülék és dinamikus hangszóró van beszerelve s ez az autó járja majd végig a különböző indián helységeket és a hangreklaméz révén kihirdeti az új törvényt.

— Élénk érdeklődés nyilvánul a Zsidó Kulturház október 1-én mérsékelt díjak mellett kezdődő nyelvkurzusai iránt. Román, angol francia, héber, spanyol, német és megfelelő számú jelentkezés esetén olasz kurzusok kezdődnek. Jelentkezések naponta este 7-8 között a Zsidó Kulturházban, Str. Consistorului 18.

— KACSACSÖRREL JÖTT EGY GYERMEK A VILÁGRA. Barladból jelentik: A putovamegyel Barladban Antonia Vasilache nevű asszony egy szörnyszülöttnek adott életet. A csecsemő teste normális, arca és szája azonban nincs. Ehelyett egy kacsacsörserű nyulvány van a fején. A gyermek nem tud szopni és ezért mesterségesen táplálják.

— Októberig szünetel a behozatali kérvények eladása. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium közli, hogy október elsejéig nem fogadnak el bejegyzésre behozatali kérvényeket.

— OKTÓBER 6-IKÁN VÁLASZTIK MEG A SZLOVÁK KÖZTARSASÁG ELNÖKÉT. Pozsony. A Szlovák című lap értesülése szerint a szlovák köztársaság elnökét október 6-ikán választják meg.

— ÚJ MUNKAREND AZ ARADI VÁROS-HAZÁN. A városvezetés úgy intézkedett, hogy hétfő, szeptember 25-től új munkarendet vezet be a városi közigazgatásban. A jövőben a hivatalok reggel 8-1 óráig, délután pedig 4-7-ig állanak a közönség rendelkezésére. Kivételt képez a szombat, amikor is délután nincs szolgálat.

— Öngyilkos lett Bucurestiben egy 62 éves lengyelországi menekült, Bucurestiből jelentik: A fővárosi Grand Hotel szállodában tegnap öngyilkos lett Goldmann Jakob 62 éves lengyelországi menekült, aki legutóbb Varsóban lakott. A szerencsétlen embernek nagy petroleumkitermelő üzemei voltak és miután ezeket most elvesztette, elkeseredésében a halálba menekült.

— NEGYVENKÉTMILLIÓ LEIRE BECSÜLTÉK A GYULAFÉHÉRVÁRI RÓMAI KATOLIKUS PÜSPÖKSÉG VAGYONÁT. Gyulafehérvári tudósítónk jelentése szerint, Gyulafehérváron végetért a város és a különböző kulturális és felekezeti intézmények vagyonának felbecslése. A leltár szerint Gyulafehérvár város vagyoná 58 millió lejt tesz ki. A katolikus egyház vagyoná 42 millió lejt, a különböző felekezeti iskolák és templomok értéke 58 millió lejt.

— A német gyárak továbbra is ellátják fogyasztóikat. Azok az államok, amelyek ipari termelése jórészen a német nyersanyagok és félgyártmányok fogyasztásán alapszik, a háború kitörésekor aggodalommal néztek a jövő elé, mivel azt hitték, hogy a német exportipar a megnövekedett belső fogyasztás miatt nem tudja majd külföldi piacait ellátni. A német műrost és műselyemfonal gyárak most értesítették külföldi vevőiket, hogy a szállításokban késedelem nem fog beállani, sőt a termelés növelése és az ellenséges államok részére lekötött szállítások kiesése miatt a német gyárak a szállítási határidőt meg is rövidíthetik. A legnagyobb német műselyemkorszern eladási osztályának vezetője meglátogatja a közép- és balkáni piacokat és az export fejlesztésével kapcsolatban érdekes javaslatokat tesz ezeknek az államoknak.

Gáz- és szilánkbiztos óvóhely (adapost) nyíláselzáró vasajtók, ablakok készítését, a **Serv. M. O. N. T.** előírásai szerint azonnali szállítással vállalja: **M. GARTNER si FIUL,** ARAD, Str. Baritiu No. 4. Telefon: 1617.

Borzalmas földrengés Törökországban

Több mint kétszáz az áldozatok száma

Istambulból jelentik: Az elmúlt éjjel katasztrófális földrengés pusztított Törökországban. A földrengés a legnagyobb pusztításokat Fozia, Szmirna, Kecili és Bergan városokban okozta. A földrengés következtében rengeteg ház omlott össze és hír szerint az áldozatok száma igen nagy. Különösen Kecili városban volt nagyméretű a pusztulás, amely nagyrészt romokban hever. Az áldozatok számát egyelőre még megközelítően sem tudják megállapítani.

A Reuter-iroda jelentése szerint a tegnapi földrengésnek több mint kétszáz áldozata volt.

Istambul. (Rador.) Szmirnából érkezett hírek arról számolnak be, hogy a földrengés által okozott károk sokkal nagyobbak, mint azt eleinte hitték. Likni és Cabaku községek teljesen elpusztultak. Több száz sebesült van és a halottak száma is meghaladja a százat. Háromezer személy hajléktalanná vált. A kormány intézkedett a lakosság felségélyezésére érdekében.

Izmir. (Rador.) A Havas távirati iroda újabb jelentése szerint a földrengésnek 200 halott és több száz sebesült áldozata van. Több mint ezer ház omlott össze és a hajléktalanként maradtak száma meghaladja az ötezeret.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 10, London 17.70, Newyork 440.75, Brüsszel 75, Milánó 22.50, Amsterdam 235.50, Berlin 175.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Nyelv- és szaktanfolyamok az aradi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Céhének rendezésében. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Céhének aradi tagozata ezúton hívja fel az érdeklődők figyelmét, hogy, mint eddig is, a szakos nyelvtanfolyamait (román, német, francia, angol) megtartja és azokat ezévből kereskedelmi könyvelési és levelezési szaktanfolyammal bővíti. Ugy a nyelvkurzusok, mint a szakelőadások október 15-én kezdődnek. A román, német, könyvelési és levelezési kurzusokat Molnár Tiborné Bréger Lujza okleveles tanárnő vezeti. Ezenkívül megfelelő jelentkező esetében a tagozat gyors- és gépirási tanfolyamokat is kilitásba helyez. Jelentkezni minden este 7 és 9 órák között a tagozat Bul. Regina Maria 18. szám alatti helyiségében lehet.

Modern lakás

Uj házból kettőszoba, elő-fürdőszoba és mellék-helyiségekkel október 1-én kiadó. Cim: Strasser v. november 1-re kiadó. Harisnyáruházbán

A LARES ROMÁN LÉGI-FORGALMI TÁRSASÁG MÓDOSÍTOTTA A BUCURESTI-ARAD-BUDAPEST KÖZÖTT KÖZLEKEDŐ NEMZETKÖZI LÉGIJÁRATOK MENETRENDJÉT. Az új változás következtében Budapestről Bucurestibe kedden, csütörtökre és szombaton indul gép, az ellenjárati gépei pedig hétfőn, szerdán és pénteken indulnak. Bucurestiből 11.15-kor indul és 13.10-kor érkezik Aradra, ahonnan 13.20-kor indul tovább és 13.20 perckor (ottani időszámítás szerint) érkezik meg Budapestre. A magyar fővárosból 13.05-kor indul a gép, amely 15.05-kor érkezik Aradra, tovább indul 15.15-kor és Bucurestibe érkezik 17.10 órákor.

Az arcbőr célszerű ápolásához mindenekelőtt az szükséges, hogy bőlműködésünket reggelként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel megfelelően elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

Megindult a nagybányai almakivitel Németország felé. Nagybányáról jelentik: Megirtuk már, hogy szállítási nehézségek miatt egy hete teljesen megállt a nagybányai gyümölcskivitel. Ez a helyzet mind a kiviteli kereskedőket, mind a termelőket súlyosan érintette, mert a már tárolt gyümölcs számára nem tudtak egyéb értékesítési lehetőséget biztosítani. Egyheti szünet után végre sikerült német vagonokat szerezni s ha lassu menetben is de megindult a kivitel Németország felé. Az első napon hat vagon gyümölcsöt szállítottak Németországba.

Modern képkerekezést

és tüvegezést legolcsóbban vállalok

Szabady Béla Mărăsești-ucca 6. sz.

Aradváros gyásza

Táviratváltás Arad és Bucuresti között. Requiem a vári templomban

Aradváros vezetősége táviratilag fejezte ki gyászát az ország kormányelnökének meggyilkolása alkalmából és a következő sürgőnyt küldte Bucurestibe:

„MINISZTERELNÖKSÉG

BUCURESTI.

— Aradváros egész lakossága mélyen megindult és felháborodott annak tragikus megszűnésétől és alattomos meggyilkolásától, akl annyi férfiasággal, hősiességgel és önzetlenséggel nézett szembe a sorssal és a haza megmentésére irányuló munkáját a legmagasabb áldozattal, életének főtáldozásával koronázta meg. Kérjük fogadják az ország nagy gyászában való részvételünket.

VLAD ALEXANDRU
tábornok-polgármester.

Ezzel a távirattal egyidőben sürgőnyt megosztott a városvezetőség ARGESSEANU Gheorghe tábornok kormányelnökhöz, abból az alkalmából, hogy Calinescu Armand halála után átvette az ország ügyeinek igazgatását. A távirat a következőket tartalmazta:

Ökegyelmessége

ARGESSEANU Gheorghe tábornok urnak, miniszterelnök

BUCURESTI.

— Aradváros lakossága, vezetőivel az élen, élénk örömmel és egyöntetű jóérzéssel vette a hírt, hogy felejtethetetlen egykori katonai parancsnoka kapta az ország ügyeinek magas megbízatását. Büszkeségünk érzésének kifejezésével egyidőben engedtessek meg nekünk, hogy Kegyelmességedhez tolmácsoljuk tiszteletteljes jókívánságunkat és azon óhajunkat, hogy hosszú és eredményes kormányzást tehesen ki.

VLAD ALEXANDRU
tábornok-polgármester.

Ugyancsak táviratot küldött a városvezetőség Gabriel MARINESCU tábornokhoz, az új belügyminiszterhez, a következő szöveggel:

— Abban a pillanatban, amikor a legmagasabb bizalomból át méltóztatik venni a belügyi tárca vezetését, engedje meg, hogy legmelegebb jókívánságaink továbbításával egyidőben kifejezzük őszinte nagyrabecsülésünket.

VLAD ALEXANDRU
tábornok-polgármester.

Ezt követőleg távirat érkezett a városvezetőséghez Gabriel Marinescu aláírásával. Ezt a sürgőnyt a miniszteri szék elfoglalása alkalmából intézte a városvezetőséghez a belügyi kormányzat új vezetője.

— Tisztelettel értesítem Önöket, hogy Öfelsége, a király a belügyminisztérium vezetésével sziveskedett megbízni. Ez alkalommal Önök höz fordulok, hogy korlátlan segítségüket biztosítsák számomra annak érdekében, hogy küldetésemet jól tölthessék meg. Ma egyetlen törvény létezik: szeretet a Trón, az ország és a nemzet iránt. Egyesülve ebben a gondolatban, teljesíthetjük kötelességünket és elérjük célunkat.

GABRIEL MARINESCU
tábornok, belügyminiszter.

Erre a táviratra a következő választ küldte ugyancsak távirati úton a városvezetőség:

„Ökegyelmessége Gabriel MARINESCU
tábornok, belügyminiszter

BUCURESTI.

— Aradváros egész lakossága, élén a polgármesterekkel, nagy történelmi hagyományaihoz híven, szoroson felsorakozik a zászló köré, amely „a Trón, a Haza és a nemzet iránti határtalan szeretet” jelszavát viseli. Nem kimélünk semmi áldozatot ennek az egyetlen parancsnak hiánytalan tiszteletben tartása érdekében. amely egyedül vezethet ezekben a súlyos időkben. Büszkék vagyunk és boldogok, hogy együttműködésünket kéri a nagy nemzeti parancsok megmentéséhez és nem tekintünk nagynak semmitéle hozzájárulást a haza megmentésének munkájához.

Aradváros polgármestere.

A városvezetőség intézkedésére a községi közigazgatás alkalmazotti kara teljes létszámban vesz részt vasárnap délelőtt a Calinescu Armand miniszterelnök temetése alkalmából Aradon rendezendő gyászistentiszteleten. A gyászszertartások színlelye a vári templom lesz és a városi alkalmazottak egyenruhás csoportja délelőtt 11 órákor gyülekezik a városházán, ahonnan a várba vonul.

Végkiárusításból

kimaradt vásznat, asztal-neműt, kabátzövetet lakásomon árusítom: Moise Nicoara I. sz., I. em. **I. Grünberger**

Nem akad bérlő a dévai színházra. Déváról jelentik: A dévai színház bérlőre árlejtést tüztek ki, de ajánlattevő nem jelentkezett. A színházra tehát senki sem tart igényt. Ennek minden valószínűség szerint az az oka, hogy nincs vállalkozó, aki a színházba egymillió lejt befektetne a mai körülmények között. A város ugyanis ezt a feltételt szabta a szerződés alapjául. A következő árlejtést novemberben tartják.

Nyolc hónapi elzárásra ítélték egy lótolvaj gazdát. Nagybányáról jelentik: Hetekkel ezelőtt a fernezyi vásáron egy Bucur Simon nevű gazda két lovat kínált eladásra. A lovakról rövidesen kikerült, hogy azok lopásból származnak. Bucur azzal védekezett, hogy az állatokat gazdátlanul találta a mezőn de addig is, amíg tulajdonosuk jelentkeznek, jobbnak látta értékesíteni azokat. A csendőrség Bucur a „valószínű” védekezés ellenére is letartóztatta és átadta a szatmári ügyészségnek. Úgyét most tárgyalják és a bíróság nyolchónapi fogházra ítélte.

Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bőlműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el ha reggelként éhgyomorral egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

A szenzációk tömege, rengeteg érdekes cikk társasági és közgazdasági intimitás, művészképek, a gyermek-fényképiállítás díjnyertesének egy csoportja Kócsy Jenő pompás riportlapja: TÁRSASÁG (Ez Arad!) most megjelent szenzációs számában. Ár 20 lei.

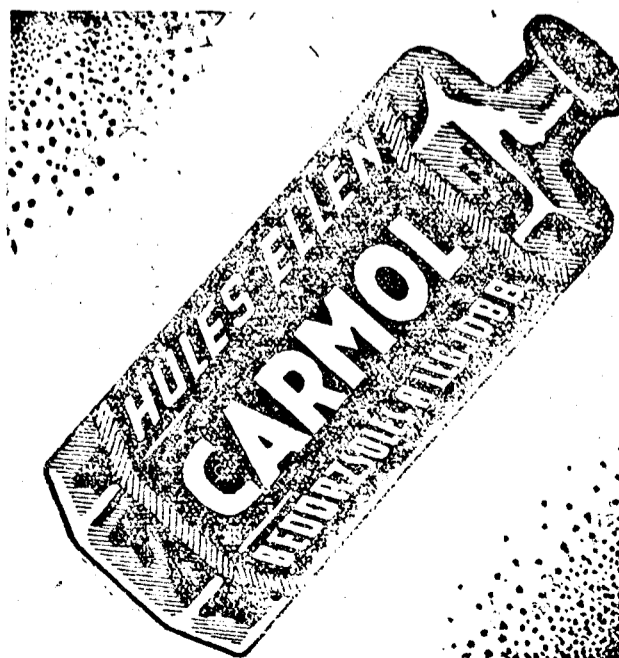
INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VASÁRNAP:

ANGEL gyógyszerész, Piata Cafedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68.

HÉTFŐ:

HAIÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului I.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu.

SPORT KÖZLÖNY

Batrin a középsatár az AMTE-ban a CAMT elleni mérkőzésen

Elutazott a Gloria a vasárnapi kupamérkőzésre

Az AMTE csapata pénteken fejezte be előkészületeit a CAMT elleni mérkőzésre és a piros-feketék vasárnap délelőtt fél 11 órakor utaznak át Temesvárra, a mérkőzés színhelyére. Az aradi munkáscsapat rendkívül kemény ellenfélre talál a temesvári munkásatlétákban, amelyek soraiban Bindea, a Ripensia, valamint Hoffmann, a Kinizsi kitűnő játékosai is szerepel. Az aradi piros-feke csapat a következő összetételben áll ki a CAMT elleni meccsre:

Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó,

Szaniszió — Léb, Reinhardt, Batrin, Fried, Török.

A Gloria mint ismeretes, vasárnap az AS Aninoasa ellen játszik a Román Kupa második fordulójában. A Gloria a mérkőzés színhelyére már szombaton délelőtt elutazott és a következő tizenegyet állítja ki a jóképességű ellenfélle szemben:

Theimer — Docmanov, Volentir — Siclovan, Codreanu, Micola — Igna, Farkas III., Fritz, Henegar, Mercea.

Nagy érdeklődés mellett folynak a tenisz-bajnokságok

Bucuresti. Az országos tenisz-bajnoki verseny nagy érdeklődés mellett bonyolódik le és Tanasescu, valamint Berescu-Bereczky Magda — a két esélyes — pompásan mutatkoztak be. Az eredmények az alábbiak:

Férfi egyes I. o.: Vasu—Petrovici 6:4, 4:8, 7:5, Botez—Papană 6:1, 6:1, Simonis—Dorobantu 7:5, 6:4, Tanasescu—Gelles 6:1, 6:0.

Női egyes I. o.: Poppné—Schönfeld 6:0, 6:2, Wertheim—Nasopol 6:1, 6:0, Berescu-Bereczky—Budacher 6:1, 6:1, Eppler—Beldie 6:1, 6:0.

Férfi egyes II. o.: Cosmovici—Vasescu 6:3, 6:1, Albon—Rosu 3:6, 6:2, 6:2, Goldstein—Vasilica 6:2, 7:5, Dolha—Schileru 9:7, 3:6, 6:3, Viziru—Oprea 6:0, 6:2, Goldstein—Powel 6:2, 6:1.

Kötelező az edzőnevelés!

Bucuresti. A labdarúgószövetség arra kötelezte a A. és B. ligás egyesületeket, hogy saját költségükön egy-egy sportolót küldjenek el a Bucurestii edzőiskola első, hathónapos tanfolyamára. Az iskola elvégzése, illetve lehallgatása után ezeket a sportembereket saját egyesületeik edzőként használhatják, illetve szerződéses lehetnek és felzárkózásból levonhatják a tanfolyam díjait és költségeit.

Az ötlet jó, sok egyesület — különösen a B. ligában — azonban, nincs abban az anyagi helyzetben, hogy 6—7 hónapon keresztül havi 4—5 ezer lej tudjon előlegezni az edzőjelölt kiképzésére. Ezt a szövetségnek kellene magára vállalnia és ez azután — a sikeres tanfolyamvégzés után — részletekben az edző költségeit behajtáná az egyesületeknek.

Magyarország csapatai után Németország válogatottjával is mérkőzni akar a labdarúgószövetség

Bucuresti. A labdarúgószövetség a mai politikai viszonyok között is igyekszik a sportélet zavartalanosságát fenntartani és megfelelő nagy eseményekről gondoskodni.

Erre való tekintettel a szövetség megbízottat fog vasárnap Budapestre küldeni, hogy a német—magyar mérkőzésen megjelenő német szövetségi vezetőkkel még ez évben egy Bucurestiben vagy Berlinben tartandó német—román válogatott mérkőzés, kössön le. Valószínű, hogy ez sikerülni is fog.

A Sport és Kritika

hétfői száma a rendes időben, a szokott gazdag tartalommal jelenik meg. Főhelyen közli a lap a vasárnapi CAMT—AMTE mérkőzés beszámolóját, de ezenkívül részletes ismertetőt ad a többi nemzetközi bajnoki, kupa és kerületi bajnoki mérkőzésről, ugyyszintén az összes bel- és külföldi sporteseményekről. Minden elárusítóhelyen kapható.

O Hivatalosan lemondták az angol—román mérkőzést. A december 6-ára kitűzött angol—román labdarúgó mérkőzést az angol szövetség hivatalos levélben is lemondotta.

O A prágai labdarúgó rangadót a Spárta nyerte meg, mely a Slavia elleni bajnoki mérkőzésén 5:1 (2:0) arányban győzött.

O Változások a bírósági ügyekben. A vasárnapi Intelegera—Banatul mérkőzésen Văgălău helyett Chiral az egyik határbíró, a Crisana CFR—ATE meccsen pedig Chiral helyett Văgălău lesz az egyik partbíró.

O B-ligás egyesületek figyelmébe! A labdarúgószövetség 20 B-ligás egyesületet felügyesztett azért, mert nem fizették meg le a 20 ezer lejes biztosítékukat. Ezek az egyesületek Erdélyben és Bánátban a következők: Jiul, Törökves Nagyvárad, Universitatea Victoria Nagykaroly, RMSC, MSE. A felügyesztés a biztosíték befizetéséig tart.

O GYÁSZ-SZÜNET A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEKEN. A vasárnapi aradi mérkőzésen valamennyi meccsen a játékvezetők közvetlenül a mérkőzés megkezdése után egy perces gyász-szünetet kell elrendeljenek Călinescu Armand emlékére. Ugy a csapatok mint a játékvezetők fekete karszallaggal jelennek meg a vasárnapi meccseken.

TEKESPORT

Pompás küzdelemben visszavágott az AAC AAC—INFRAIREA 222:213

A múlt vasárnap lejátszott Infratirea—AAC visszavágó mérkőzését pénteken este bonyolították le az AAC kettős versenypályáján, melyet nagy küzdelemben az egyonlotesebben játszó atléta csapat nyert meg.

A nagy közönség előtt lefolyt mérkőzés bővelkedett a szép dobásokban és egyre emelkedő játéknívóról tett tanúságot. A két csapat a következő összeállításban vette fel a küzdelmet. AAC: Böszörményi, Schmeltzer, Mezei II., Szalma, Bardócz, Szabó, Varga, Lészay, Heidrich, Wingeron, Török, Pálffy. Infratirea: Pascu, Kertész, Hanga, Turturean, Gajda, Filipas, Révész, Merk, Mozák, Nagy II., Csiky, Fritz.

Helyválasztásnál az Infratirea kezd az első pályán, de első menete rosszul sikerül. A két jobb dárma és balparaszton vérezve, csak hetedik embere juttatja első állításhoz és bár azután jól megy a játék, mindössze négy állításon jutnak túl

és 44 fával zárják a menetet. Ugyanekkor az AAC egyenletesen játszva, pontosan hat állítással 54 fát üt és tíz fa előnyvel cserél pályát. A második menetben az atléták pontosan megismétlik előbbi menetük eredményét és bár az Infratirea ezúttal jól játszik csak 53 fával zárja a menetet, így 11 az AAC előnye. A harmadik menet egyik csapatnak sem sikerül, az AAC mindössze 44 fát üt, az Infratirea még kevesebbet 36 fát, így 19 fára szaporodik az AAC előnye. Most jön a mérkőzés legszébb menete. A küzdőképességéről híres Infratirea nem adja fel a küzdelmet, hanem belefekszik teljes tudásával és nyolc állításon túl 80 fával zárja a mérkőzést. De az atléták sem hagyják magukat, ráerősítenek és hét állítás után 70 fás menettel válaszolva, kilenc fa különbséggel nyerik a versenyt, visszavágvá a vasárnapi vereségért.

Előtte a két egyesület B. csapata mérkőzött bármely első csapatot megszegyenítő játékkészlettel, bizonyítva, hogy mindkét egyesület után pótlása egészen elsőrangú és bármikor megállják helyüket az első csapatban is. A mérkőzést az AAC kiváló B. garnitúrája nyerte (52+53+43+69) 217 fával, míg az Infratirea tartalékjai (50+44+49+53) 196 fát értek el.

A mérkőzéseket a Metalurgistul tekézőiből delegált bírák (Winkler, Szilágyi, Szóke és Szendrői) hibátlanul vezették le.

MÓDOSULT A VASÁRNAPI TEKEPROG. RAMM. Mint már megírtuk ma vasárnap két bajnoki csapatmérkőzés kerül lebonyolításra és pedig a Metalurgistul—Tricolor, a Metalurgistul pályán, és a Prieteni—Infratirea mérkőzés. Ez utóbbi az eredeti megállapodástól eltérően, az Infratirea-pályán (Nagy Béla vendéglő) bonyolították le d. u. 4 órakor, míg a Metalurgistul-pálya mérkőzése este 7 órakor kezdődik.

A KÉT LEGJOBB B. CSAPAT TALALKOZNA. SA külön tekecsemegéje lesz a vasárnapnak. Mind két csapat még veretlen a szövetségi díjért való küzdelemben, így méltán előzi meg nagy érdeklődés a mérkőzést, melyet a Prieteni-pályán bonyolítanak le, ma vasárnap d. u. 4 órai kezdettel.

BIRÓKÜLDÉS A VASÁRNAPI CSAPATBAJNOKI MÉRKŐZÉSEKRE. Vasárnapi mérkőzésekre a szabadnapos AAC adja a bírakat és pedig, az Infratirea—Prieteni mérkőzésen Macian, Lészay, Bardócz, Szabó, a Metalurgistul—Tricolor mérkőzésen pedig Macian, Heidrich, Török, Varga vezetik le a mérkőzéseket.

André Maginot érdekes élete

Aki életét Franciaország megvédésére szentelte

Párisból jelentik: A jelen történelmi pillanatban minden szem afelé az erődítményvonal felé tekint, amely a francia—német határ mentén húzódik és Maginot-vonalnak neveznek. — Ez a vonal egy olyan ember munkája, — aki egész életét Franciaország megvédésére szentelte, arra, hogy egy háború esetén Franciaországot minden meglepetéstől megmentse.

E védekezés így módon való megvalósításának ötlete Maginot-tól származik. — Háború előtt képviselő volt, de koránt sem híresség.

Mint a képviselők és szenátorok nagy része, André Maginot is bevonult a háború elején. A mozgósítás nem ismer kivételeket, a képviselő urnak a háború első napjaiban már mint közkatonának kellett ezredénél jelentkeznie. Nem úgy tett, mint annyian: nem használta fel képviselői mandátumát arra, hogy valami „kényelmesebb” helyet biztosítson magának, a front mögött, vagy a vezérkarnál, annak dacára, hogy a katonai problémák nem voltak számára idegenek, hiszen tagja volt a parlament hadügyi bizottságának is.

Maginot ténylegesen szolgálni akart és ki is küldték a frontra. Ott aztán híressé vált vitézsége által, őrmesteri rangig vitte és neve „Maginot sergent” neve ismertté lett, hiszen hőstetteiről még a sajtó is megemlékezett.

1916-ban Verdunnél szolgált, és mint mindenütt, itt is az első vonalban. Itt is igen sok hőstettet vitt véghez, míg végül súlyos lábfejvész érte, egy párisi kórházba került, de élete végéig mankóval kellett járnia.

A háború befejezése után ismét képviselő lett és a parlament hadügyi bizottságának az elnöke. Ekkor nyújtotta be a keleti határ védelmére szolgáló erődítményvonal-tervezetét, melyet hosszú viták után el is fogadtak, annak

dacára, hogy Leon Blum a szociálisták és több jobboldali képviselő is azon a nézeten volt, hogy akkor, amikor a németeket legyővették, felesleges ilyen hatalmas összeget (hétmilliárd Napoleon-aranyat) erődítményekbe ölni. És valóban, 1926-ban, amikor a Maginot-vonal építeni kezdték a német határon még egyetlen egy futóárk sem volt látható.

Maginot pedig haláláig kitartott terve mellett, amelyet halála után róla neveztek el.

Maginot ekkor már olyan híres volt, neve annyira összefüzdött az országvédelem gondolatával, hogy mikor kolerában megbetegedett, Leon Daudet az „Action Française” hasábjain nyíltan azt írta, — hogy az ország ellenségei csempésztek ételbe a halált okozó kolera baktériumokat.

A parlament pedig megszavazta a szükséges költségeket és olyan földalatti erődítményövet létesítettek, amely egvedülálló az egész világon és állítólag messze felülmúlja a nagygyorsan létesített Siegfried-vonalat.

Most, amikor a háború réme valósággá vált, bebizonyosodott, hogy milyen igaz volt az őrmester-képviselőnek, amikor kiharcolta ennek a védelmi vonalnak kiépítését. A Maginot vonalra döntő szerep vár az angol-francia hadműveletek során.

A régi kínaiak a híres kínai falat emelték birodalmuk védelmére a tatár és mongol hódítók ellen. A bizanci császárságot is több ízben mentette meg a város körül húzódó hatalmas fal.

Ugyanígy acélfa Franciaország körül a Maginot-vonal is, amelynek munkálatait ma is hétepcsés titok őrzi és — amely minden lépésnél új és új meglepetést tartogat a támadó számára.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény részletes rendelkezései

Szeptember 16-iki hatályal életbe léptek a törvény rendelkezései

A Monitorul Oficial legutóbbi számában minisztériumi jegyzőkönyv jelent meg, amely közli, hogy a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény rendelkezései szeptember 16-iki hatályal léptek életbe.

A törvény részletes intézkedései egyenként a következők:

Rendkívüli körülmények esetén ezen törvény értelmében a földművelésügyi minisztérium kötelezően megállapíthatja, hogy a mezőgazdának milyen művelési ágban milyen munkákat kell elvégeznie, korlátozhatja az összes mezőgazdasági terményekre, gépekre, eszközökre és a mezőgazdasághoz szükséges anyagokra vonatkozó intézkedési jogot. Hasonlatosképpen intézkedhet arról, hogy a mezőgazdák a termelés szempontjából szükséges vetőmagokat, állatokat, gépeket, stb. hitelre, vagy készpénz ellenében megszerezhessek s ezen célból nekik segínyt, vagy termelési jutalmat is adhat.

A törvény rendelkezéseinek végrehajtására a földművelésügyi minisztérium, tartományok, megyék és községek mellett külön bizottságokat létesít, amelyekben kívül a mezőgazdasági kamarákat is külön jogkörrel ruházza fel.

Ezekon kívül minden községben egy mezőgazdasági közeget létesít, valamint elrendeli a 20-30 gazdaságból álló és egy vezető alá rendelt szomszedságok megalakítását.

A községi mezőgazdasági közeg a felsőbb szervek munkálatainak előkészítésére elkészíti a mezőgazdaságok rendkívüli időkben való kihasználására vonatkozó tervet. Huszonöt hektárnál nagyobb területű gazdaságoknál a tulajdonos készíti el és a községi mezőgazdasági bizottság utján jóváhagyásra beterjeszti a munkatervet.

A községi mezőgazdasági bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a községben rendelkezésre álló kézimunkaerővel, állatokkal és mezőgazdasági gépekkel az összes művelhető területek megmunkáltassanak, lehetőleg a következő sorrendben:

1. saját mezőgazdasági eszközökkel rendelkező mezőgazdák földjei,
2. az összpontosított, vagy mozgósított mezőgazdák, valamint a hadiárvák és hadiözvegyek ingatlanai,
3. saját mezőgazdasági eszközökkel nem bíró kisgazdák ingatlanai,
4. a közép- és nagybirtokosok földjei,
5. az állami intézmények földjei,
6. a távollévők ingatlanai.

Azoknak a mezőgazdákknak a földjeit, akik megtagadják azoknak a jóváhagyott mezőgazdasági terv szerinti megművelését, a községi mezőgazdasági bizottságok a földművelésügyi minisztérium által megállapítandó módon az állam költségére és javára megműveltetik. A tulajdonosok javára ugyanilyen módon művel-

hetik meg az elhagyott földeket, valamint azoknak a távollévőknek ingatlanait, akik ezzel senkit sem bíztak meg.

Abban az esetben, ha valamely községben nem volna elég munkaerő, állat, vetőmag és mezőgazdasági eszköz a megállapított munkaterv végrehajtására, a megyei mezőgazdasági mozgósítási bizottság más községekből szerzi be a munkásokat és eszközöket. A más községből hozott munkáscsoportokat elvileg a közép és nagybirtokosok földjén való munkára használják fel s megállapítják a tulajdonos által ezeknek fizetendő béreket és nyújtandó ellátást, lakást, stb.

A mezőgazdasági munkálatok rendkívüli időkben való elvégzésének céljára a törvény munkára mozgósítottaknak tekinti a törvényhez csatolt 2. számú mellékletben írt személyeket, akiknek az illetékes hatóságoktól kell időben kérelmezniük kell az ilyen mozgósításra vonatkozó parancsot, miután ez törvényes kötelezettségük. Ezek a személyek a fentebb írt összes mezőgazdasági munkálatokra felhasználhatók és a rendkívüli idők tartamára a hadseregbe vonatkozó fegyelmenek és büntetéseknek vannak alávetve. Amennyiben valaki már nem tölti be azt a szerepet, melynek következtében mezőgazdasági munkára mozgósították, erre vonatkozó parancsát legkésőbb két napon belül az azt kibocsátó hatóságoknak át kell adnia, amely gondoskodik, hogy ahelyett az illető behívót kapjon.

A mezőgazdasági kamarák és a községi mezőgazdasági bizottságok javaslatára szükség esetén a mezőgazdasági munkák céljára felhasználhatók a nyugdíjas tisztviselők, valamint azok a mezőgazdák, akiknek nem kellett bevonulniuk.

Ezekon kívül a mezőgazdasági termelés, ellátás és munkálatok megszervezésére és felügyeletére a törvény mozgósítja rendkívüli idők esetére a földművelésügyi minisztérium központi és külső tisztviselőit a részletesen meghatározott feltételek mellett.

A mezőgazdasági munkálatoknak háborus időkben való elvégzésére a törvény rekvizitálás alól mentesíti a 3. mellékletben részletesen felsorolt állatokat, hámokat, szekereket és traktorokat.

A törvény súlyos szankciókat helyez kilátásba rendelkezéseinek megszegése esetére és kimondja, hogy intézkedései a minisztérium felhatalmazása alapján bizonyos körülmények között békaidőben is életbe léptethetők.

Új vasúti árudíjszabás lép életbe nemzetközi viszonylatban

A CFR. vezérigazgatóságának rendelkezése értelmében a nemzetközi áruforgalom díjszabásában változások állnak be. A rendelkezés a következő:

Október 14-iki hatályal érvénytelenítik azt a díjszabást, illetve azokat az illetékeket, amelyek a nemzetközi áruforgalomban a CFR.-nek a következő vonalakon lebonyolított szállításokért járnak: román-német, román-magyar, román-jugoszláv, román-bolgár, román-keleti, román-lengyel, román-lengyel szénzállítás, valamint a román-gdnyiai és danzigi vonalak.

Október 15-iki hatályal új szállítási díjszabás lép életbe a fenti vonalakon az áruszállításra, amely az 1937. február 20-iki 350 számú minisztériumi jegyzőkönyvben foglalt 15. az 1938. május 9-iki 915. számú minisztériumi jegyzőkönyvben foglalt 2. és az 1939. augusztus 30-iki 2584. számú minisztériumi jegyzőkönyvben foglalt 10 százalékos többletet magában foglalja.

= TANÁCSKOZÁSOK BUCURESTIEN A GYÜMÖLCSTERMÉS ÉRTÉKESÍTÉSÉRŐL. A földművelésügyi minisztériumban bizottság ült össze, amely a jelenlegi gyümölcsstermés minél jobb értékesítésének feltételeit és módjait tanulmányozta.

Marian minisztériumi vezértitkárt bízták meg a külkereskedelmi hivatal vezetésével

Az új külkereskedelmi rendszer értelmében tudvalevőleg október elsejei hatállyal megkezdődik a nemzetgazdasági minisztériumban a külkereskedelmi hivatal, amely a jövőben a külfölddel való teljes kereskedelmi és fizetési forgalmat ellenőrzi és irányítja. Ennek a hivatalnak keretében a következő igazgatóságok működnek:

1. Behozatali igazgatóság.
2. Kiviteli igazgatóság.
3. Devizaigazgatóság, valamint
4. a hivatal statisztikai és könyvelési osztályának igazgatósága.

A jelenlegi kontingentálási igazgatóságot két részre osztják és annak egy része a kiviteli, másik része a behozatali igazgatósághoz kerül. Szinte eddigi formájukban maradnak meg a kereskedelmi egyezmények igazgatósága, valamint a nemzeti kiviteli intézet. Ez az utóbbi vezet majd a kiviteli technikai megszervezését. Az új külkereskedelmi hivatal vezetésével Fm. Marian nemzetgazdasági minisztériumi vezértitkárt bízták meg.

Milyen illetékeket hajthatnak be a jegyzők az örökösödés tárgyát képező vagyonok leltározásáért

A belügyminisztérium rendeletet adott ki arra vonatkozóan, hogy Erdély és a Bánát területén az örökösödés tárgyát képező vagyonok leltározási munkálataiért a községi jegyzők milyen illetékeket szedhetnek. Ezek az illetékek a következők:

Négyezer lei-ig terjedő vagyon esetén a bélévtörvény 59. szakasza értelmében semmilyen illetéket sem hajthatnak be.

Négyezeregyleitől ötezer lei-ig 5 lei illeték.

Ötezezezeletől tízezer lei-ig 10 lei illeték.

Tízezer leien felül minden utabb ezer lei után 2 lei illeték szedhető.

= **Motoros járművek és traktorok behozatala.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy azon áruk jegyzékét, amelyek a nemzetgazdasági minisztérium által kiadandó különleges engedély alapján a Banca Nationala transfer-látványozása nélkül hozhatók be, kiegészítették a motoros járművekkel és traktorokkal.

= **A pamutilletékek módosítása.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy 1939. szeptember 18-tól kezdve módosultak a pamut, pamutfonal és vigognia fonal után fizetendő fix illetékek. A módosítás a hivatalos lap 1939. szeptember 18-iki 216. számában jelent meg.

= **Csak német oltóanyaggal beoltott állatokat vásárolj Németországból.** A német kormány közölte, hogy a jövőben csak olyan élőállatokat hajlandó külföldön vásárolni, amelyeket német oltóanyaggal oltottak be. Ez a rendelkezés annyit jelent, hogy a romániai állatexportőrök is kötelesek a németországi szállításoknál erre a körülményre tekintettel lenni.

HOLLAND-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok az

Egyesült-Államokba,
Kanadába és
Középamerikába

Felvilágosítások és beiratkozás:

HOLLAND-AMERIKA LINIE

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 9.
Telefon 21-77.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4.41.65.

Szeretett édesapánk

Steiner Samu

hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése folyó hó 24-én, délután 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Áldott legyen emléke!

Steiner Miklós
Dr. Steiner Béla
Dr. Steiner József

Ne váljon olyanná, mint ez a férfi!

Alig van 40 éves..., azonban figyelje meg ezeket a ráncokat, ezt az ólmos arcszínt, ezt a szenvedő kifejezést..., ezek a jelenségek elárulják, hogy mája, vagy veséje rossz állapotban van, hogy szervezete telítve van különféle salakokkal és húgsavval. Egészségünk és ifjúságunk megtartása szempontjából, egyetlen törvényt kell szem előtt tartanunk: a mérgező anyagok állandóan kiválasztandók és eltávolítandók a szervezetből!

A világ legkiválóbb professzorai — számos ellenőrző kísérlet alapján — bizonyították, hogy az URODONAL az összes élemliszsalakok és mikroszkopikus bacillusok legtekélyesebb kiválasztó szere. Ujjáéleszti a szervezetet és fentartja a belső egyensúlyt, megvéd a kövérségre való hajlamosság ellen, amely — mint köztudomású — a szervezet meglassult működésének következménye.

URODONAL

tisztítja a veséket és serkenti a máj működését
Megakadályozza a korai megöregedést

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

Szeptember 30-ig kedvezményes feltételek mellett szállítható árpa Svájcba

A kikötőkben az utóbbi napokban jelentős esés állott be az árpa árában. Egy vagon árpa ára 32 ezer lei körül mozgott, ami egy hét leforgása alatt közel hatezer lei veszteséget jelent. Az ároszkendések elsősorban azzal magyarázhatók, hogy a hajózási vállalatok tartózkodnak a szállítások elvállalásától a jelenlegi nemzetközi eseményekre való tekintettel.

Az árpa kivitelét a kormány azonban elő akarja segíteni és ezzel magyarázható a nemzetgazdasági minisztériumnak az a határozata, amelynek értelmében szeptember 30-ig 800 tonna árpa vihető ki Svájcba, még pedig az eddigi rendelkezésektől eltérően azzal a feltétellel, hogy az exportőrök 30 százalékos szabvány devizát kapnak, amelyet a gabonakivittel kapcsolatos általános rendelkezések értelmében használhatnak fel, mint ahogyan arról a minisztertanács 2054. számú 1939. augusztus 10-iki jegyzőkönyve intézkedik.

= Az aradi gabonapiac árai a következőképpen alakultak: A búzát a törvény által előírt minimális áron hozták forgalomba. Árpa a. 400—430 lei, tengeri 400—410 Takarmánypiac: Széna a. 160—170 lei, lóhere 180—210, szalma 60—70 lei. Liszt kg. luxus liszt 8.40 lei, I. osztályu liszt 7.60, II. osztályu liszt 7.20.

— Aradi vállalati hírek. Az aradi Patria si Ferestraul Aradan S. A. faipari vállalat 1938. évi mérlegében 500.000 lei részvénytőke mellett 1.266 lei nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 71.572.098 lei. A közgyűlést szeptember 25-én tartják meg. Az aradi Fabrica de Ape Gazoase Unite S. A. közgyűlésén a 8 millió leies részvénytőkét 2 millió leire szállították le, amit a törvénysszék bejegyzett. Az aradi Carol Andrányi si Fii S. A. szeptember 29-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen módosítják az alapszabályokat.

= Jelentés a nemzetközi kávépiac helyzetéről. Egy most közzétett kimutatás szerint Braziliában 1931-től 1939. június végéig 39 millió 969 mázsa kávé semmisített meg. Ebből a mennyiségből 786 ezer mázst 1938. június 1-től 1939. június 30-ig semmisített meg. Az 1939. áprilistól június végéig megsemmisített kávé mennyisége 604.000 mázsa kávé állott rendelkezésre. Az idej costa-ricai kávétermés mennyisége 203 ezer mázsa, Venezuelában 720 ezer mázst tesz ki a kávétermés Angliában pedig 240 ezer mázst.

— Európa egyik legnagyobb vízművét építik fel a Tarac-völgyében. A magyar Alföld öntözésének lehetősége a Kárpátalja visszacsatolása által merőben megváltozott. Aránylag kisebb költséggel, de sokkal nagyobb eredménnyel lehet viz tároló berendezéseket és erőműveket létesíteni. Erre legalkalmasabb a Tarac-folyó, amelynek völgyében rövidesen Európa egyik legnagyobb völgyzáró gátja fog megépülni. Az új gátrendszer révén 250 millió köbméter viz tárolása válik lehetővé, ami negyedmillió hold föld öntözését és hatalmas energiaforrás megteremtését teszi lehetővé. A munkálatok már kora tavasszal megkezdődnek.

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

Védekezés az árpa és a buza porüszöge ellen

A porüszög, vagy repülőüszög (latinul: ustillago) úgy megjelenésében, mint kártételében és az ellene való védekezésben különbözik a köüszögtől (latin neve: tilletia) és a golyóüszögtől (amelyet a tylenchus scandens nevű fonalféreg okoz).

A porüszög a gabonák kikalászásakor mutatkozik. A beteg kalászkok fekete porral ellepve buinak ki a levélhüvelyekből, nemsokára elporzanak és kalász helyett csak a kalász kopasz orsója marad a szár végén. A köüszög (büdös üszög) a kalászkokat nem teszi ilyen korán tönkre. A fertőzött kalászkokat néha kékes, máskor sárgászöld színűkről, az egészséges kalászkoknál egyszer lazább máskor tömöttebb alkatukról s megdörzsölve, kellemetlen szagukról lehet megismerni. Ezekben a kalászkokban találunk szemeket amelyek éretlen állapotban haragoszöldek s belül már akkor is, de érett állapotban is fehér liszt helyett fekete füstgöpporral vannak megtelve. Ez ellen védekezzünk az ismert csávázó szerekkel, amilyen a rézmalcoldat (hordóli lé), a higanyos, nedves csávázó szerek, a száraz por-pácok (Porzol, Arzopol Ceretan stb.)

A golyóüszög is megváltoztatja, tömöttebbé teszi a buzagalászkokat. Ezekben a mag sátnyán fejlődik ki, megérés után sötétbarna színű, de széttörve belül nem fekete, hanem fehér. De ez a fehérség nem lisztanyag, hanem a betegséget okozó fonalféregtelen teste, amint azt mikroszkóp alatt megállapíthatjuk. Ez ellen könnyű a védekezés. A beteg szemek a rendes fejlődésükkel kisebbek és alapos rostálással kiválaszthatók.

Legnehezebb a védekezés a három közül a porüszög ellen. A vegyi szerek nem ártanak neki, vagy ha ártanak, akkor olyan erős hatásúak, hogy a vetőmag csiraképességét is tönkreteszik. Ugyanis fertőző csirák (spórák) a virágzás idején a termékenyítő virágnorral kerül a virágok termőjére és a mag annak kifejlesztése idején ártalmatlanul meghuzódván, a mag belsejében várja meg annak kicsirázását és csak ettől kezdve fejlődik együttesen a gazda növényével.

A búzában nem szokott nagyon nagy károkat okozni. Egyes buzafajták meglehetősen ellenállóak vele szemben. Vannak azonban egyes fajták amelyek igen érzékenyek és fertőzés esetén termésüknek jelentősebb százalékát esik áldozatul a porüszögnek. Még gyakrabban fordul ez elő az árpánál, amely növény termésében 15—20 százalék kárt is tehet.

A zabot is gyakran károsítja egy porüszögfajta de az ellen könnyebb a védekezés, mint ahogy azt már cikkeinkben többször megemlítettük. A zab porüszökének orvossága a formalinos csávázás, amely biztos hatású.

A buza és árpa porüszöke ellen csak melegvízes csávázással védekezhünk. Az eljárás a következő:

A csávázandó magot ritka szövettű zsákokba tesszük. Ugy hogy egy zsákban 30 kiló magnál több ne legyen, mert a nagyobb mennyiséget a víz nem járja át oly könnyen és nem tartja meg benne a hőfokát úgy, mint a kisebbben. A zsákokat a száruknál kötiük be, hogy a magnak bennük szabad mozgása legyen.

A csávázáshoz három kádra van szükségünk. Egy nagyobbra, amelyben az egész csávázandó mennyiség elfér és két kisebbre, 2—300 literesekre. A nagy kád-

ba az összes, fenti módon megtöltött zsákokat be-rakjuk és 4 óra hosszat 30 Celsius fokos vízben áztatjuk. Berakáskor és a későbbi fűrdőknél is, a zsákokat többször kiemeljük a vízből és uira visszarakjuk, hogy a levegőbuborékok mind kiszálljanak belőlük. Ezt a kádat ponyvával letakarjuk, hogy hőmérsékletét megtartsa. Ha kihülne, meleg víz hozzáöntésével melegítjük fel ismét 30 fokra.

Közben egy nagyobb, vagy két kisebb üstben vizet melegítünk, hogy a két kis kád közül az egyiket 45, a másikat 54 fok Celsius hőmérsékletű vízzel töltsük meg kétharmadig és még legyen az üstökben forró víz a fűrdők felmelegítéséhez.

A 4 óra elteltével a zsákokat egyenként áttesszük 5 percre a 45 fokos fűrdőbe s miután ezt a hőfokot a mag átvette, az utolsó, 54 fokos fűrdőbe tesszük át pontosan 10 percre. A mag felmelegedését a zsákokba szűrt hőmérővel ellenőrizzük (nem elég, ha csak a vizet mérjük!) és addig emelgetjük ki és rakjuk vissza a zsákokat, amíg bennük a mag legalább 50 fokra felmelegedett.

A 10 perc elteltével kivesszük a zsákokat, hideg kútvízzel hirtelen lehűtjük (mert különben könnyen megpenészednek) és szellős padláson vékonyan elterítjük. Gyakori forgatás után két nap alatt úgy megszárad, hogy géppel elvethetjük.

Minden egyes zsák kezelése után a kádak vizét a kívánt hőfokra emeljük forróvíz hozzáöntésével.

Az előírt időket és hőfokokat pontosan be kell tartani, mert máskülönben hiába fáradozunk: vagy nem pusztítottuk el a porüszögcsirákat, vagy pedig (nagyobb meleg és hosszabb idő esetén) elrontottuk a vetőmagunk csiraképességét. Ezt a munkát csak megbízható, éber figyelmi ember végezheti, az egyik kezében órával, a másikban hőmérővel s ilyenkor jó volna, ha még két keze volna ceruzának és a jegyzőkönyvnek, amelybe a fűrdőbetétel idejét kell feljegyezni.

Ez a meleg fűrdő csak a porüszög ellen véd meg s nem teszi fölöslegessé a köüszög elleni védekezést. Tehát a vetőmagot még az ellen is csávázni fog kelleni, legcélszerűbben közvetlen vetés előtt valamelyik porcsávázószerezrel.

A melegvízzel csávázott vetőmag még vetéskor meg lesz dagadva. Erre gondolva, valamivel több vetőmagot fog kelleni elvetni, illetőleg a gébet sűrűbb vetésre állítani.

Nagyobb gazdaságban, ahol 1—2 holdnál többet vetnek egyfajta gabonából, az egész vetőmagnak ilyen körülményes kezelése túlságosan sok dolgot adna. Ilyen esetekben elég, ha a gazdaság annyi magot kezel melegvízzel, amennyinek utántermése a következő évben az egész előirányozott területre elég lesz. Ezt a kis mennyiséget olyan helyre kell elvetni, amelynek szomszédságában lehetőleg 500, de legalább 300 méternyire nincsen ugyanolyan fajta, porüszöggel fertőzött gabonavetés, mert máskülönben újabb fertőzés következne be.

Ezzel az eljárással gazdaköreink két év alatt közégségeik egész határát mentesíthetik az árpa és buza porüszöktől.

Az egész kezelés költsége mindössze a pontos hőmérő ára, mert hiszen kádak és üstök minden gazdaságban akadnak.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASARNAP, SZEPTEMBER 24.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.45: Istentisztelet. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.03: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.05: Petrica Motoiu zenekara, Alexandru Grozuta énekszámai. 13.45: Fenntartott zene a Beryllon-házból. 14: Színházi közlemények. 14.10: Hírek. 14.30: Petrica Motoiu zenekara folytatja műsorát. 15: Gazdasági tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előképzés órája. 17.15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A könnyű zene francia énekesi lemezek. 19: Orvosi krónika. 19.15: A Luceafaru táncczenekar. 19.58: Sporteredmények. 20: A hétről. 20.15: A zene folytatása. 20.40: Rádiózenekar. Emilia Gutianu énekével. 22: Hírek, sporteredmények. 22.15: Hires keringők lemezekről. 23: Hírek. 23.15: Lemezek.

Budapest I. 9.45: Hírek. 11: Egvházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben vitéz Makray Lajos prépost mondja. 12.15: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál Varsányi Mátyás dr. budai lelkész. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági tanácsadó. 16.45: Sztojanovics Adrienne kamarakórusa. 17.30: A

Budapesten, Apponyi-térnél

Belvárosi-Pensio

IV., Veres Pálné-u. 10. Félem. Tel. 383-565.

Hideg-meleg folyóvízes, közp. fűtéses szobák. HOTELRENDSZER: szobák ellátás nélkül is igényelhetők. Szolid árak.

Magyarország-Németország válogatott labdarúgómérkőzés II. félidőjének közvetítése. 18.20: Liszt zongoraművek. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Nánoly. Irta Ybl Ervin dr. Felolvasás. 20.55: Az Ó rótiája. Zenés előadás. 21.50: Időtlen versek. Rajor Gizi előadása. 22.25: Dukas: La Péri. Szimfonikus költemény hanglemezeiről. 22.40: Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II. 12.15: Szórakoztató hanglemezek. 16: Veress Károly cigányzenekara. 20.15: Budai Mandolinzenekar. 21: Hírek. 21.20: Sporteredmények. 21.35: Országos Postászenekar. 22.50: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ SZEPTEMBER 25.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.03: Lemezek.

Bucuresti. Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.05: Harmonika és jódlilemezek. 13.30: Luca hármás Illeana Paduraru ének számaival. 14: Színházi közlemények. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Irodalmi krónika. 19.17: Rádiózenekar.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Rádiózenekar.

Bucuresti. Radio-Romania. 20: C. C. Braescu előadása. 20.15: A rádiózenekar folytatja műsorát. 21: Iuliu Bonis gondolkázik. Virgil Gheorghiu zongorázik. 21.35: Evancia Constantinescu olasz kanzonákat énekel. 22: Hírek. 22.25: Táncclemezek. 22.45: Balettzene lemezek. 23: Hírek. 23.15: Costica Tandin zenekara. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Szmirnov Szergej orosz balalajkazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Sárközi Gyula és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Pethő Imréné énekel, zongorán kíséri Pethő Imre. 18.40: Kik laknak Erdélyben. Rónai András dr. előadása. 19.10: Szalonötös. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21.15: Tea a képviselő urnánál. Vigjáték három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Magyar Vándorénekes. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.05: Rendőrzenekar.

Budapest II. 19.40: Német nyelvoktatás. 20.40: Randa Ede cimbalmozik. 21: Hírek. 21.20 Szent József álma. Farkas Zoltán Rembrandt méltatása. 21.50: Táncclemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

UJ KÖNYVEK

Tarzan a föld szívében. Jason Gridley. egy fiatal, gazdag amerikai, felkeresi az őserdő mélyén Greystoke lordot, akit Tarzan néven ismernek a dzsungel maimai és vadjai. Gridley fantasztikus tervek közlő Tarzannal. Elbeszéli, hogy tudósok szerint a föld mélyében, a világunkhoz hasonló világ él: Pellucidán. Ez a különös világ a tudósok szerint olyan fejlődési fokozatban áll, amelyen a föld állott néhány ezer esztendővel ezelőtt és amelynek legutolsó jelentős eseménye, hogy David Innes, Pellucidár első császárat elfogták és börtönbe vetették a korszakok. Pellucidár egyik néptörzse, Tarzan vállalkozik, hogy részt vesz a kiránduláson Mintegy húsz főnyi társaság. Zupner kapitánnyal az élén, utnak indul az északi sarkon keresztül a föld mélyébe. Izgalmas kalandokon esnek át az ismeretlen, őskori világban. Oriás maimokkal is találkozhat Tarzan, akiknek beszélni a nyelvét, de akik mégis rabul ejtik. Innen a maimok egyik vezére, későbbi jóbarátja: Tar-gash menti meg. Megismerkednek Tioarral, az ábrándoslelkű és mégis féktelenül bátor harccsal, Zorám vörös virágával, a gyönyörű pellucidári leánnyal; aztán előkerülnek az ifratatos, kigyótestű, goribor nevű szörnyetegeken lovagló horribok, innen pedig a kegyetlen korszakok birodalmába jutnak el, hogy végül kalandok és veszedelmek után az expedíció elérje a célját és megszüadítsa Pellucidár császárat. E. R. Burroughs angol író világírú Tarzan-sorozatában eddig megjelentek: Tarzan,

a dzsungel fia. Tarzan visszatér. Tarzan bestia. Tarzan fia. Tarzan és az aranyszörű oroszlán. Tarzan és Opar kincsei. Tarzan a réttentés. Tarzan az őserdőben. Tarzan a föld szívében. A Tarzan-kötetek ára Pantheon-kiadásban, szép kiállításban, tűzve egyenként 63.— lei, kötve 96.— lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje a Pantheon-újdonságok jegyzékét.

Harc a fehér aranyért. Anton Zischka könyvének hőse hármely politikusknál és fejedeleminél féltelmesebb erővel uralkodik az emberiség fölött. Uralma idősebb fizezét éve tart Tizezer esztendeie ontunk vért és vereiteket érte. A beavatatlank nem is sejtik, hányszor húzódik meg évezredek óta hábrók és békék, államok felvirágzása és tömregek hirtelen elöze gényedése mögött. „Gyabotkirály”, vagy ahogy egy ókori okmány nevezi: a „fehér arany”. Uj földeket fedeztek fel érte s új békéket találtak fel kedvéért, melyek megnyitották a technika korszakát. Amerikában millió és millió néger lett rabszolgává miatta. Közvetlen miatta vívták az amerikai polgárháborút. Mert a gyapotültetvényekért és piacokért már rég nem egyes kereskedők harcolnak, hanem városok és államok, sőt világrészek. Ha tízezer éves történelmet vizsgáljuk, betekintést nyerünk az ókori Babilon s a modern Lancashire, Szovjetország s a primitív népek, India és Japán életébe a gazdasági és politikai élet kulcsszái mögé és a modern veszélyes laboratóriumaiába. Feltalálók, csempészek, spekulánsok, hősök, tudósok, gazdagság és nyomor panorámája vonul el előttünk — s az egésznek középpontjában a „Fehér arany” áll. Aki világpolitikai iskolázottságra akarja nevelni magát, nem találhat jobb olvasnivalót Zischka könyvének. A legmagabb könyvek egyike ez az izgalmasan érdekes munka, a regényes életrajz műfajának egy modernebb és tartalmasabb változata, a hónap talán uralkodó műfajának uttörője. Anton Zischka: Harc a fehér aranyért c. pompás könyvének ára tűzve 90.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje a Renaissance-könyvek jegyzékét.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

OKTATÁS

Nyelvórákat ad és iskolai előkészítést vállal jutányos díjazásért irodalmi tanzakon egyetemet végzett úrnő. Cim a kiadóban. 4302

Felső Ghiba Birtás korrepetálást vállal negyedik gimnáziumig. Közlebbit: Székely divatüzlet, a színházzal szemben. 4300

Tanítók kitűnő módszerrel angolul, gyorsírást németül, magyarul. Cimet a kiadóba kérem leadni. 4318

G. Puy Leonka

a ROMÁN, NÉMET és FRANCIA nyelvek tanítását újra megkezdte. Str. Coșbuc 15. II. emelet

ALKALMAZÁST KERES

Egyedülálló, 28 éves leány román, magyar, német nyelvtudással megfelelő állást keres, magános urhoz házvezetőnőnek is menne. Ajánlatokat „Vidékre is menne” jeligére a kiadóba kérek. 4308

ALKALMAZÁST NYER

Házimunkában jártas, középkorú úrnő házvezetőnőnek, gazdaságba felügyelőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 4306

Román, francia kisasszonyt keresek a délutáni órákra. Hotel Central 9. szoba, d. u. 3-5-ig. 4320

Bejárónő azonnalra felvétetik. Str. Al. Gavra 23.

Perfekt szakácsnét keresek október elsejére, Dr. Bergmann Walterné. Str. Dragos Voda 16. A gázyár mellett. 4322

Fűszer, főleg kenyérsütőt vezetésére gyakorlattal bíró egyént keresünk kevés óvadékkal. Str. Alexandru Gavra 12 4324

LAKÁS

Butorozott szoba magános nőnek kiadó, fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. 4315

Egy butorozott szoba teljes ellátással is kiadó. Str. Ecaterina Teodoroiu 2.

Belvárosi négyszobás, fürdőszobás, balkon lakás azonnalra kiadó nagyon olcsón. Cim a kiadóban. 4037

Különbejáratu szoba a központban fürdőszoba használattal kiadó, esetleg ellátással. Cim a kiadóban.

Kiadó modern, kétszobás, fürdőszobás, konyhás, földszinti, parkettás lakás okt. 1-re. Megtekinthető 8-12-ig és 4-6-ig. Érdeklődni: Str. Consistorului 35. 4245

Kétszobás, szép, fürdőszobás, parkettás lakás parkos udvarban kiadó. Str. R. Veliciu 3a.

Különbejáratu, butorozott szoba elő- és fürdőszoba használattal azonnalra kiadó. Cim: Bul. Carol 4.

Uj házban kétszobás, magasföldszintes, összkomfortos lakás november elsejére kiadó. Str. Oncu 18. 4290

Str. Horia 3-5. (volt Szántay-palotában) kiadó egy földszintes, négyszobás, előszoba, fürdőszoba és összes mellék-heliségekből álló lakás, továbbá egy emeleti háromszobás, fürdőszobás, erkélyes, modern lakás. (Bővebbet a házfelügyelőnél). 4317

Kétszobás, garconlakás (esetleg butorozva) földszintes, Uccai, folyóvízzel, azonnalra kiadó. Str. Gh. Popa 10. 4319

Modern kétszobás lakás mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 65. 4236

Különbejáratu butorozott szoba fürdővel kiadó, esetleg kosztál. Str. Coșbuc 32. 4310

Kiadó a Malul Muresului 2. sz. házban levő kétszobás, földszintes, Uccai modern lakás azonnalra. Dr. Angel. 4036

Uri villa

5 szobás magánház, bőséges teljes komforttal, garázssal, park-udvarral, Str. Sineii 13 november 1-re kiadó. Bővebet: Bul. Carol 68. Földszint jobbra. 4273

INGATLAN

Apátelken eladó egy kis nvaraió egy föld szöllővel. Cim a kiadóban. 4323

Bul. Reg. Ferdinand mellett

uj villa, négyszobás, összkomfortos lakás, szép kert. 600 ezer. — Belvárosban legszebb magánház, négyszobás, összkomfortos lakás, félholdas kert. 600 ezer. — Bul. Reg. Ferdinand mellett kettős, új, emeletes villa, 7 darab összkomfortos lakással, háromszáz négyszögletes parkkal. 1 millió 650 ezer. — Színház közelében emeletes új villa, több 2 és 3 szobás, összkomfortos lakással, 1 millió 600 ezer. — Főterre nyíló legiorgalmasabb Uccában emeletes ház, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiségekkel, 950 ezer. — Belvárosban új ház, háromszobás, összkomfortos lakás, nagy kert. 420 ezer. — Fenti házakon kívül bér, magánházak, új villák százezertől tízmillió leies árákig. Földbirtokok Arad. és Temesmegyében 20 kat. holdtól 500 kat. holdig eladók.

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 20-22. Telefon 22-24.

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott.)

TELEFON: 26-95.

Előnyös ajánlatok:

2.200 ezer: Corso mellett emeletes, modern, üzletes bérház, 12 százalék hozam. — 1.700 ezer: piacéri üzletes bérház 8 középnagy lakás. 2 nagy lakás, több üzlet, 500 öl elfelezhető telek. 190 ezer hozam. — 1.200 ezer: főtér mellett üzletes sarokbérház, elkülöníthető, két telekkel, 155 ezer hozam. — 1 millió: Catedralei-térnél egyharmad részében új, magasídsztes bérház, nagy részét parkettás, fürdőszobás lakások. — 309 ezer: Iancu-térnél emeletes üzletes. 4 2 és 1 szobás, parkettás összkomfortos lakások. 16 hozam. — 600 ezer: központban magasídsztes sarokbérház, 2x3, 2x2 szobás, elő, fürdőszobás, parkettás lakások, 16 hozam. — 510 ezer: város házához közel magasídsztes bérház, mind fürdőszobás középnagy lakások, pince, kert. — 450 ezer: belvárosi üzlet-ház, több fürdőszobás lakás, több kis lakás, 68 ezer hozam. — 360 ezer: Metianu-uccánál bérház, négy középnagy lakás, összközművek, 16 hozam. — 340 ezer: Ortutay-palotánál 7 lakások, összközművekkel telekárban. — 250 ezer: Iancu-tér mellett négy lakások, 24 ezer hozammal. — 215 ezer: belvárosi főucca jában háromlakásos, közművekkel, telekárban. — 180 ezer: víztoronynál 2 és egyszobás lakások, kétf. — 150 ezer: belvárosi háromlakásos, vízvez., shone, telekárban. — 120 ezer: Saguna-utnál 3 teljes lakás, 400 öl gyümölcsössele. — Kölcsönök betáblázásra.

VÉTEL-PIADÁS

Eladó egy jókarban levő Puch gyár-mányu kerékpár 4282

Dióhálo, teli, polituros, asztalosnál eladó. Calea Saguna 226 4226

Gyermekkosci, mély, eladó. Str. Ardealului 24. 4316

Gyümölcsfajta-területeket 6521 szállításra már előjegyztek. Vitéz Károly fajtiskola-telep. Cénadul-Veehid. Timis-Torontal. 3881

Jókarban levő mély gyermekkosci eladó. Megtekinthető: Str. Virtutea Militara 3. (Tiszviselő-telep). 4197

Használt, jókarban levő portabél-irógépet veszek. Cim a kiadóban.

Legújabb jelentéseink:

A Szentszék új kezdeményezése a béke helyreállítása érdekében

Berlin. Berlini külföldi diplomata körökben elterjedt hír szerint a Szentszék újabb lépést tesz a közeli napokban az európai viszály elsímitása céljából. Hír szerint valamennyi érdekelt hatalomnál írásban fogja előterjeszteni konkrét javaslatát és arra kéri a szembenálló feleket, hogy közvetlen érintkezést vegyenek fel egymással a Szentszék által meghatározott egyik városban.

Róma a Balkán-államok bizalmát keresi

Róma. A Popolo di Roma szerint Sztalin együttműködést keres a balkáni csoporttal és a Szovjet ki akarja rekeszteni a Balkánt a nagyhatalmak befolyási köréből.

Londonnak nem lenne ellenére, hogy Szovjetország bizonyos mértékben érvényesítene befolyását a Balkánon, minthogy ebben az esetben Törökország kiegyenlítene az angol befolyást, tekintettel arra, hogy Törökországnak Anglia iránt is van szerződése. Római értesülések szerint

Szovjetország Iránnal is szerződést kötött, ami arra vall, hogy Moszkva összes ázsiai ügyeit fel akarja számolni és békében akar élni.

Athén. (Rador.) A görög kormány felkérte Sismanof athéni bolgár követet, hogy közölje

a bolgár kormánnyal a görög kormánynak őszinte meglepedését a semlegességi nyilatkozattal kapcsolatban, mert az a balkáni béke fenntartásának jogos záloga.

London. (Rador.) A Daily Express istambull jelentést közöl, amely szerint

Olaszország békés szándékainak igazolására a dodokanézosi szigetekről visszavonta mindazokat a csapatokat, amelyek a helyőrségekben a békelétszámon felül voltak.

A lap megállapítja ennek az intézkedésnek rendkívüli fontosságát és azt, hogy

Olaszország a semleges Balkán-államok blokkját akarja megalakítani

és el akar oszlatni minden gyanút, amit Romával szemben táplálhatnak.

Álhírek magyar mozgósításról

Budapest. (Rador.) Hivatalosan megcáfolják azt a külföldön elterjedt hírt, amely szerint több korosztályt mozgósított volna Magyarország.

Észtország orosz protektorátus alá kerül?

Moszkvából jelentik: Az észti külügyminiszter vasárnap Moszkvába érkezik. Hír szerint ez az út azzal áll összefüggésben, hogy Észtország megfelelő biztosítékokat akar szolgáztatni Moszkvának semlegessége megőrzésére. Más forráshól származó hírek viszont úgy tudják, hogy Oroszország protektorátusa alá akarja venni Észtországot, de legalább is azt akarja elérni, hogy bizonyos szigeteket teljesen fegyvertelenítsenek és kivonják azokról a katonaságot.

Nagyfontosságú eseményeket jósol az olasz sajtó

Párisból jelentik: A szombat délelőtt kiadott hivatalos jelentésben a nagyvezérkar közli, hogy péntek délután a francia csapatok visszaverték a Saar-tól keletre a franciák által meghódított területek ellen intézett német támadást. Hangoztatja a jelentés, hogy az éjszaka élénk tüzérésszel tevékenység folyt a nyugati arcvonalon a Zweibrückentől keletre elterülő vidéken, valamint a Lauter vidékén.

A római Stefani-ügynökség harctéri tudósítója jelenti, hogy a nyugati arcvonal egyes szakaszán nagyfontosságú események vannak készülébe. Ezre mutatnak a megélelt tüzérésszel harcok és a fáradságátlan felderítések.

Hitler újabb ultimátumot intéz Angliához?

Belgrád. A Politika jelentése szerint jólinformált berlini körökben úgy tudják, hogy az Anglia és Franciaország által foganatosított tengeri blokáddal kapcsolatban Hitler kancellár már legközelebb felszólítja Angliát, hogy záros határidőn belül szüntessék be a blokádot, ellenkező esetben Németország megteszi a szükséges intézkedéseket nemzeti érdekeinek és fennállásának biztosítására.

Német támadás — Hitler a nyugati fronton?

Páris. A Havas távirati iroda jelentése szerint az elmúlt éjszaka és a mai nap folyamán a német csapatok erőteljesebb tevékenységet kezdtek. Az egész fronton, de különösen a Saar-folyó közepfolyása és a Raina között helyi jellegű támadásokat indítottak amelyeket a tüzérés is támogatott később szabály szerű támadást vezettek le a Blies körzetben levő egyik erdőségen a Saartól keletre. Ebben a támadásban egy német zászlóalj vett részt. A többi izben is megkísérelt támadás alkalmával a németeket a francia tüzérés és a francia automata fegyverek visszaverték. Megemlítendő, hogy ez a támadás egy olyan szakaszon folyt le, ahol szinte teljes volt eddig úgy német, mint francia részről a tétlen-

ség. Ez a vidék egyébként az, ahol a német és a francia erőltetések a legközelebb vannak egymáshoz. A német csapatok erőteljesebb tevékenysége egybeesik Hitler birodalmi vezérnek és Brauchitsch német főparancsnoknak a nyugati fronton való megjelentésével.

MUSSOLINI:

„Lengyelország felszámolása után Európában tulajdonképpen nincs is jelenleg háború“

A Duce kijelentette, hogy Olaszországnak nincs oka jelenlegi politikáját megváltoztatni

Rómából jelentik: Mussolini ma kihallgatáson fogadta a bolognai fasztaik vezetőit és hozzájuk intézett beszédében a következőket mondotta:

— Viharos időköt élünk, amelynek nemcsak Európa, hanem a többi világrészek térképét is kockára teszik. Semmi sem természetesebb, mint hogy ezek a nagy események és azoknak következményei nálunk is visszhangra találjanak. Bizonyos része az embereknek, amely számszerint kicsi de amelyet rosszaság vezet és amely csak a legsötétebb sarkokban élt, kihasználja a könnyen megérthető és sajtós szellemet. Az embereknek ez a része a legkülönbözőbb híreket terjesztette, amelyek közül egyesek személyemre is vonatkoztak. Az a következtetés, amelyet ezekből le kell vonni a következőkben foglalható össze: Meg kell tisztítani azt az ezer és ezer sarkot, ahol a szabadkőművesek, zsidók és idegenek, akik a fascizmus ellenségei menedéket nyertek. Nem engedjük meg senkinek, hogy bárki is az olasz nép erkölcsét aláássa. Ez a nép tudja hogy a pilótát nem szabad zavarni, amikor viharos légkörben repül és nem szabad tőle minden pillanatban utjáról értesítést kérni. Abban az esetben, ha majd megjelenik a Palazzo Venezia erkélyén és összehívom egész Olaszország népét, ez nem azért történik majd meg, hogy a helyzetet vá-

A bucuresti-i rádió közvetíti Calinescu temetését

A bucuresti-i rádió vasárnap reggel kilenc órakor közvetíti a bucuresti-i Ateneul-ból Calinescu Armand miniszterelnök gyász-szertartását. Délután 2 óra 45 perckor pedig a curtea de arges-i gyász-szertartást.

Vorosilov Berlinbe utazik

Moszkvából jelentik: Vorosilov tábornagy a nyugati hadszíntérről jövet visszaérkezett.

Moszkvába. Egyébként Vorosilov előreláthatólag szeptember 29-ikén utazik Berlinbe.

Próbasötétítés Párisban

Párisból jelentik: Ma este Párisban teljes sötétítési próba volt, amely tizenöt percig tartott. Az eredmény kielégítő volt.

Gyülekezési tilalom Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Subasics Iván dr. horvát bán a mai napon tekintettel arra, hogy különböző rémhíreket terjesztettek az országban, a bánáság területén szigorú gyülekezési tilalmat rendelt el, ami nemcsak a szabad ég alatt, hanem a zárt helyiségekben tartandó gyűlésekre is vonatkozik.

Londonba utazik

Danzig volt népszöve'ségi főbiz'osa

Párisból jelentik: Burghardt, a Népszövetség volt danzigi főbiz'tosa ma Genf-be érkezett, ahonnan Londonba utazik, hogy Halifax külügyminiszterrel tanácskozzék.